

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

2/2010

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**INTRODUCTION TO THE PRESENTATION OF THE BOOK “BLUE PLANET IN GREEN SHACKLES” IN CAIRO
(8.2.2010)**

It's a great pleasure to be in Cairo and Egypt again after less than two years and to have the opportunity to personally present the Arabic version of my book **“Blue Planet in Green Shackles”** here.

Let me thank all those who helped to make it possible, especially my good friend Shafik Gabr who initiated the whole process, the publisher El Moallem, the Czech Ambassador Miloslav Stašek, and last but not least Emira Klementova who translated the book into Arabic. I am unfortunately not able to check the quality of the translation myself but my chief of staff Jiří Weigl tells me it is good. So, thank you.

For me, being in Egypt means being in a friendly country, being in a country which has achieved a lot in overcoming various kinds of barriers to its so much needed economic and social development. We, in the Czech Republic, follow with great interest your efforts to move ahead. We consider Egypt to be one of the stabilizing factors in the very complicated Middle East region and try to support you in this respect. I am pleased to inform you that I had very friendly and positive talks with your president earlier today and I am looking forward to my other meetings here in Cairo tomorrow.

We all know that Egypt needs favourable conditions for its development – most of all peace and domestic political stability, as well as the removal of all kinds of barriers that hinder, if not block its economic progress. And this is what brings me to the topic of my book **Blue Planet in Green Shackles** which is devoted to the discussion and criticism of the doctrine of environmentalism and especially of the doctrine of global warming. It deserves to be called a doctrine, it is not an objective, scientific survey of the results of climatology about climate or temperature. **This doctrine and its implementation is about economic growth, progress and prosperity of mankind.**

In May 2010, it will be three years since the publication of the original Czech version of the book. In these three years, the book appeared in other 12 languages – in English, German, Dutch, Russian, Polish, Spanish, Bulgarian, Italian, French, Slovenian, Albanian and last week also in Danish. Other editions are on the way. Having carefully followed the developments in the political arena, in the media and in the scientific community in these three years, **I am more and more convinced that the topic, the content and the message of my book are as important and as relevant as when it was published for the first time. “Global warming” is a non-problem.**

It may be useful to recapitulate how the doctrine of global warming came into being. In a normal case, there is an empirical observation first, the discovery of evident trends or tendencies. Then follow competing scientific hypotheses that explain it and their testing. When they get enough support, they raise the attention of the politicians. The whole process eventually leads to the initiation of concrete policy measures.

None of this happened with the global warming doctrine. It started quite differently. The people who had never believed in human freedom, in impersonal forces of the market and in other voluntary forms of human interaction and who had always wanted to control, regulate and mastermind us have been for a long time searching for a simple and sufficiently threatening argument that could justify these ambitions of theirs. After having tried several alternative ideas – population bomb,

rapid exhaustion of natural resources, global cooling, acid rains, ozone holes – all of which very rapidly proved to be non-existent, they came up with the idea of global warming. **Their doctrine was formulated despite the absence of reliable data evidence, of scientifically proven theories and of their comprehensive testing.**

Politicians bought into this doctrine at the Rio Earth Summit in 1992, fell in love with it and – without waiting for its scientific underpinning – started preparing and introducing various **economically damaging and freedom endangering measures.** They understood that playing the global warming game is an easy, politically correct and politically profitable card to play (especially when it is obvious that they themselves will not carry the costs of the measures they are advocating and implementing and will not be responsible for their consequences).

There are plenty of arguments indicating that the real threat is not global warming itself. The real threat comes when politicians start playing with the climate and with all of us. My position is expressed in the question I raised in the subtitle of my book **“What is Endangered: Climate or Freedom?”** My answer to this question is very clear and straightforward: **“it is our freedom”** and **“our prosperity.”**

Environmentalism, and especially its most extreme version, global warming alarmism, asks for an almost unprecedented expansion of government intrusion into our lives and of government control over us. We are forced to accept rules about how to live, what to do, how to behave, what to consume, what to eat, how to travel and so on. Some of us had experienced similar examples of that in the communist era and feel obliged to do everything we can to avoid similar developments in the future.

Environmentalism and global warming alarmism ask for substantial restrictions on carbon dioxide emissions. It will substantially increase the costs of energy because it will ask for restrictions on the use of oil and coal which are much cheaper than alternative energy sources. Cheap energy is the source of much of our prosperity. Subsidizing wind and solar power is a wrong strategy. It will without a doubt create a severe and protracted economic hardship for little or no benefit. Energy is used to produce thousands of other products. When energy prices go up, the costs of nearly all other goods and services go up as well.

All the necessary arguments used in today’s debate about global warming are at our disposal and it is difficult to add anything fundamentally new to them. We have to keep stressing several basic facts that are largely overlooked or ignored by the politicians and by the media.

First, **the increase in global temperature in the last century has been very small, if any.** There is no global warming “crisis.”

Second, **there has been no statistically significant net global warming in the last twelve to fourteen years.** I know that this is not a laboratory proof of the non-existence of long-term warming trends but it is a relevant piece of information.

Third, **the scientific dispute about the causes of the recent climate changes is not over, it continues. There is no scientific consensus in this field. What is more and more evident is that CO₂ is not the main culprit.** Carbon dioxide constitutes less than 4 % of the total of greenhouse gases (water vapour more than 90 %). Of that 4 %, mankind contributes a little more than 3 %. Three per cent of 4 per cent is 0.12 %.

Fourth, **the idea of a static, unchanging climate is, no doubt, foreign to the history of the Earth. The climate has always been changing and the attempts to fix it just now are entirely irrational.**

The people have proved to be able to adapt to warmer and cooler temperatures. There is no reason to expect that they will lose this adaptability just now. Better technologies will help them.

I am convinced that the impact of the small climate changes we experience upon human beings and all kinds of their activities is – because of their size – practically negligible. I will use just one line of argumentation. In its model simulations, the IPCC suggests that – because of higher temperatures in the year 2100 – the world GDP in the year 2100 will be 2.9% lower than without any warming. **I repeat, only 2.9%**, without any man-made anti-warming measures.

The same models tell us that the GDP per capita in the developed countries will be eight times higher than now and in the developing countries about five times higher than that of the developed world today.

These figures are not mine, these are the figures of the leading exponents of the global warming doctrine. The question must be raised: **should we drastically limit CO₂ emissions today by 20, 30, 50, or 80% and, thereby, abandon our way of life for the sake of such a small effect** when the future generations will be far better off than we are today? **My answer is that 2.9% of the future GDP is a minor loss.**

A loss generated by a completely useless fight against climate would be far greater. Politicians, their bureaucrats as well as many well-meaning individuals, who accept the alarmist view of anthropogenic climate change, probably hope that – by doing so – they are displaying intelligence, virtue and altruism. Some of them even believe they are saving the Earth. We should tell them that they are merely passive players in the hands of lobbyists, of producers of green technologies, of agrobusiness firms producing ethanol, of trading firms dealing in carbon emission rights, etc., who hope to make billions at our costs. There is no altruism there. It is a political and business cold-hearted calculation.

I have to repeat my question: **“What is endangered?”** My answer is: “It is our freedom and our prosperity. The climate is OK.” This is relevant for all countries but even more so for the less developed ones. They must have a chance to grow, to develop, to move ahead without any artificial constraints – **the totally useless fight against the current CO₂ levels being one of the most important and dangerous ones.** We have to resist such ambitions in the name of freedom, prosperity and progress. Countries like Egypt should not become victims of the irresponsible doctrine of global warming.

One short explanatory comment. I very often see that people confuse two different things – **a necessary protection of the environment** (necessary because there is no doubt that we have to take care of the rivers, lakes, seas, forests and air) and **an irrational attempt to fight or to protect the climate.** I am very much in favor of rational efforts when it comes to environmental protection, but I resolutely reject any attempts to change or – as I frequently hear – to combat climate.

Václav Klaus, ARAB Global forum, Hotel Four Seasons, Cairo, February 8, 2010

**PREZIDENT ZASLAL
BLAHOPŘEJNÝ TELEGRAM
PREZIDENTCE KOSTARICKÉ REPUBLIKY
(10.2.2010)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal ve středu dne 10. února 2010 blahopřejný telegram Lauře Chinchillaové ke zvolení do funkce prezidentky Kostarické republiky:

Vážená paní prezidentko,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentkou Kostarické republiky.

Jsem přesvědčen, že dobré vztahy mezi Kostarikou a Českou republikou se budou k oboustrannému prospěchu i nadále úspěšně rozvíjet a věřím, že i my dva ve svých funkcích k tomu budeme moci přispět.

Přeji Vám pevné zdraví a mnoho úspěchů ve Vaší zodpovědné funkci.

S úctou

Václav Klaus

**DOPIS PREZIDENTA REPUBLIKY
JEHO SVATOSTI
PAPEŽI BENEDIKTOVI XVI
(12.2.2010)**

V Praze dne 12. února 2010

Vaše Svatosti,

s radostí jsem přijal zprávu o Vašem rozhodnutí jmenovat do úřadu arcibiskupa pražského a primase českého Mons. Dominika Duku, sídelního biskupa královéhradeckého.

Biskup Duka patří již mnoho let k významným osobnostem české katolické církve a k důležitým představitelům veřejného života naší země. Česká veřejnost ví o jeho působení a zná jeho názory. Jsem proto velmi rád, že se jedné z nejprestižnějších církevních funkcí ujímá všeobecně respektovaná osobnost, která může výrazným způsobem přispět k rozvíjení dialogu a vzájemných vztahů.

Vaše Svatosti, vím, že se intenzivně zajímáte o dění v České republice, jak prokázala Vaše loňská návštěva, na kterou jistě nejen já rád vzpomínám. Chtěl bych Vám proto osobně poděkovat za Vaše rozhodnutí jmenovat nového pražského arcibiskupa.

S pozdravem

Václav Klaus

**PREZIDENT ZASLAL BLAHOPŘEJNÝ TELEGRAM
LICHTEJNŠTEJNSKÉMU KNÍŽETI
(12.2.2010)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v pátek dne 12. února 2010 blahopřejný telegram lichtenštejnskému knížeti Hansi Adamovi II., který v těchto dnech slaví své 65. narozeniny.

Vaše Jasnosti,

dovolte, abych Vám srdečně poblahopřál k Vaším pětadesátým narozeninám, které slavíte v těchto dnech. Přeji Vám pevné zdraví, hodně štěstí a mnoho úspěchů jak v osobním, tak i pracovním životě.

Česká republika a Lichtenštejnské knížectví nedávno navázaly diplomatické styky a věřím, že tento krok napomůže ke zlepšení spolupráce ve všech oblastech.

Vaše Výsosti, přijměte, prosím, mé srdečné blahopřání k Vašemu jubileu.

S úctou

Václav Klaus

**PROHLÁŠENÍ
TISKOVÉHO MLUVČÍHO PREZIDENTA REPUBLIKY
KE JMENOVÁNÍ NOVÉHO PRAŽSKÉHO ARCIBISKUPA
(13.2.2010)**

Prezident republiky Václav Klaus byl v průběhu včerejšího přijetí na Pražském hradě informován papežským nunciem Diegem Causerem, že se Jeho Svatost papež Benedikt XVI. rozhodl jmenovat do úřadu arcibiskupa pražského a primase českého Monsignora Dominika Duku, sídelního biskupa královéhradeckého. Prezident toto papežovo rozhodnutí přivítal.

V této souvislosti zaslal Václav Klaus dopisy papeži Benediktu XVI. a nově jmenovanému pražskému arcibiskupovi a českému primasovi Monsignorovi Dominiku Dukovi. Současně jej také pozval na Pražský hrad. Setkání se uskuteční v pondělí 15. února v 15.00 hodin.

Radim Ochvat

V Praze dne 13. února 2010

**PREZIDENT ZASLAL
BLAHOPŘEJNÝ TELEGRAM
PREZIDENTOVI UKRAJINY
(15.2.2010)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v pondělí dne 15. února 2010 blahopřejný telegram Viktoru Janukovyčovi ke zvolení do funkce prezidenta Ukrajiny:

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Ukrajiny.

Vztahy mezi Ukrajinou a Českou republikou jsou intenzivní ve všech oblastech a věřím, že spolupráce, která mezi našimi zeměmi probíhá, se bude i nadále úspěšně rozvíjet na partnerském základě a v atmosféře vzájemného porozumění. Viditelnou roli v našich vztazích hraje i nemalá ukrajinská komunita, která v České republice žije a pracuje a jejíž přínos je v některých odvětvích našeho hospodářství nezanedbatelný.

Vážený pane prezidente, dovoluji Vám popřát pevné zdraví a mnoho úspěchů při výkonu Vaší funkce.

S úctou

Václav Klaus

**PREZIDENT ZASLAL
SOUSTRASNÝ TELEGRAM
BELGICKÉMU KRÁLI
(16.2.2010)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v úterý dne 16. února 2010 soustrasný telegram belgickému králi Albertu II. v souvislosti s vlakovým neštěstím nedaleko Bruselu:

Vaše Výsosti,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o tragické srážce vlaků nedaleko Bruselu, při níž zahynulo 18 cestujících.

Dovolte mi, abych v této pohnuté chvíli vyjádřil jménem české veřejnosti i jménem svým hlubokou soustrast Vám i rodinám nešťastných obětí.

S úctou

Václav Klaus

**PREZIDENT ZASLAL
SOUSTRASNÝ TELEGRAM
PREZIDENTOVI PORTUGALSKÉ REPUBLIKY
(22.2.2010)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v pondělí dne 22. února 2010 soustrastný telegram portugalskému prezidentovi Aníbalovi Antóniovi Cavaco Silvovi v souvislosti s ničivými povodněmi, které postihly ostrov Madeira:

Vážený pane prezidente,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o ničivých povodních, které postihly ostrov Madeira a které si vyžádaly desítky lidských životů.

Dovolte mi, abych v této pohnuté chvíli vyjádřil jménem české veřejnosti i jménem svým hlubokou soustrast Vám i rodinám nešťastných obětí.

S úctou

Václav Klaus

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

VYSLÁNÍ ČESKÝCH VOJÁKŮ DO AFGHÁNISTÁNU (1.2.2010)

ČRo 1 - Radiožurnál, pořad: Ozvěny dne. Účastníci: Jan VIDÍM, předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR, poslanec /ODS/, Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/.

Jan BUMBA, moderátor

Počet českých vojáků v Afghánistánu by se měl zvýšit o více než pět desítek. Vláda Jana Fischera rozhodla o posílení českého kontingentu o 55 lidí. V živé paměti přitom máme dění v Poslanecké sněmovně, kdy levicové strany dlouho odmítaly vyslovit s vysláním vojáků podle plánu ministerstva obrany, výsledkem byl kompromis, který hovoří o nasazení 535 vojáků v letošním roce. A i nyní někteří představitelé ČSSD mluví o tom, že zvýšení počtu vojáků v Afghánistánu je pro ně nepřijatelné. Na lince je teď předseda sněmovního výboru pro obranu, poslanec ODS Jan Vidím. Dobrý večer.

Jan VIDÍM, předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR, poslanec /ODS/
Krásný večer.

Jan BUMBA, moderátor

A také předseda zahraničního výboru sněmovny Jan Hamáček z ČSSD. Dobrý večer i vám.

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/
Dobrý večer.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Vidíme, vy vyslání těchto 55 vojáků jednoznačně podporujete?

Jan VIDÍM, předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR, poslanec /ODS/
No, tak myslím si, že to je takové nezbytné minimum našeho příspěvku do této vojenské operace. Myslím si, že jakékoliv jiné menší číslo by bylo už spíš k smíchu, nežli k čemukoliv jinému.

Jan BUMBA, moderátor

Proč se vůbec o vyslání těchto vojáků do Afghánistánu uvažuje. Proč je to tak důležité?

Jan VIDÍM, předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR, poslanec /ODS/
Tak ta situace tam je stále velmi nejasná, nejistá. V podstatě jsme vyslyšeli výzvy jak nového amerického prezidenta Obamy, tak velitele spojených sil v Afghánistánu, generála /nesrozumitelné/, tak i volání samotné Aliance a jejího generálního tajemníka pana Rasmusena. Všichni tito lidé říkají, pojdte pomoc do Afghánistánu stabilizovat situaci.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Hamáčku, přistoupí ČSSD třeba na ten argument, že nejde o bojové jednotky, ale o lidi, kteří by měli cvičit místní bezpečnostní síly, případně pomáhat s ostrahou polské základny.

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

Tak za prvé, mě mrzí, že celá ta debata se redukuje na čísla a na počty a nevede se o tom, o čem by měla být debata, to znamená o smysluplnosti toho našeho působení. A já měl za to, že to, co jsme diskutovali v Poslanecké sněmovně během toho minulého hlasování, kdy se schvalovalo právě těch 535, bylo o tom, že ten kompromis výsledný znamenal soustředění našeho úsilí na provinční rekonstrukční tým, plus vyslání té vrtulníkové jednotky, která samozřejmě smysl má. To, co je dnes na stole, je podle mého názoru materiál nekoncepční a velmi problematický, zejména v té části, která mluví o vyslání dělostřeleckého radaru do Afghánistánu, to je velmi komplikovaný drahý systém, který nemůžeme v tom, v těch podmínkách do v Afghánistánu přinést zásadní přínos a mám takový pocit, že to je spíše o tom, že armáda si potřebujete odůvodnit, proč takto drahá systém nakoupila a nyní pro ní hledá využití. Takže rozhodně pro vyslání dělostřeleckého radaru do Afghánistánu já a předpokládám ani kolegové ze sociální demokracie, hlasovat nebudou.

Jan BUMBA, moderátor

Znamená to, že nebudete hlasovat pro žádné vyslání dalších vojáků do Afghánistánu. Nebudete hlasovat pro jakékoliv navýšení kontingentu.

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

No, bohužel vláda k tomu přistoupila tak, jak přistoupila, posílá to jako jeden materiál. Já jsem si dokázal představit nějakou debatu o instruktorech, nicméně pokud to vyslání instruktorů podmiňuje vysláním tohoto podle mého názoru nesmyslného radaru, tak tu celou věc komplikuje. A bohužel pro takovouto my hlasovat nemůže.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Vidíme, jak výrazná je komplikace, kterou teď naznačil pan Hamáček, tedy, že nepůjde jen o lidi, kteří by měli vést nějaký výcvik afghánských bezpečnostních jednotek, ale že by měl být do Afghánistánu vyslán i onen radar?

Jan VIDÍM, předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR, poslanec /ODS/

No, to není komplikace, to je konec toho, vysílá se tam 15 našich specialistů, kam si do výcviku, je bezvadná věc, ale to je legrační, řekl bych, přímo směšný příspěvek, když všechny okolní státy, Slovensko posílá o 250 lidí my tam pošleme 15, no, to opravdu prostě jsme v té Alianci za komiky. O radaru, o tom dělostřeleckém radiolokátoru a /nesrozumitelné/ zbytečné, no, tak já jsem měl osobní zkušenost s podobným zařízením na základně /nesrozumitelné/ v Kandaháru, kde, který právě střeží podobný typ zařízení, který tam instalovali Britové, jmenuje se Žira. A ten, co, tohle zařízení tam zachránilo mnoho životů, protože dokáže varovat včas před letícím dělostřeleckým granátem a opětovat palbu. Já si nemyslím, že to je úplně zbytečná věc. Já souhlasím s kolegou Hamáčkem, že si taky umím představit, to je takovéto politické klišé, umím si představit, že bychom tam mohli vyslat možná více, více výcvikových důstojníků, ale také můžeme tam vyslat letouny L-159, můžeme tam

vyslat modernizované tanky T-72. A dokonce s operačním, s operačním jakoby cílovým prostorem právě v provincii Lógar můžeme posílit bojové jednotky provincie Lógar o naše vojáky Brigád rychlého nasazení, ale tento materiál, který schválila vláda, je kompromisním materiálem dvou resortů. Resortu obrany a resortu zahraničních věcí. A pokud mě paměť neklame, tak vicepremiér a ministr zahraničních věcí je pan Kohout, který je /nesrozumitelné/ sociální demokracie. Já jsem si myslel, teda evidentně naivně, že to pan Kohout má se svojí sociální demokracií domluvené.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Hamáčku, má to pan ministr Kohout se sociální demokracií domluvené?

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

My jsme ty věci s panem ministrem Kohoutem diskutovali a od nás informace zněla ta, že by bylo nejideálnějším způsobem, kdyby se ty jednotky rozdělily tak, nebo ty materiály rozdělily tak, aby se mluvilo zvlášť o radaru a zvlášť o těch instruktorech. Pokud to na vládě neprošlo, nevím, z jakého důvodu, tak asi, asi tomuhle nebylo, předpokládám, že vláda rozhodla ve sboru jinak, ale když se vrátím k tomu, co říkal pan kolega Vidím, já jsem byl vedle něj v Kandaháru, když houkaly sirény a padaly já samozřejmě vím, jakou cenu má detenční zařízení, ale ten systém, který je /nesrozumitelné/ v Kandaháru, je asi desetkrát levnější a je určen přesně na to, co tam dělá, to znamená, varuje se raketami, takže ten Artur stojí miliardu. A je to sofistikovaný radar pro řízení dělostřelecké palby a detekce, detekce ...

Jan BUMBA, moderátor

Dobrá ...

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

To je, to je jako kdybyste vozili pytle cementu v Rolls Roycu ...

Jan BUMBA, moderátor

Promiňte ...

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

... toto expresivní označení ...

Jan BUMBA, moderátor

Promiňte, prosím, že vám do toho skočím, ale tohle je možná příliš odborná věc na posouzení bez nějakých detailnějších informací. Pane Hamáčku, obecněji, tento rok, jak jsme už říkali, výrazně posilují svůj kontingent. Spojené státy, další země se připojují, Slovensko zmíněné posiluje kontingent o 250 vojáků. Neměla by Česká republika přispět svým dílem?

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

Ale určitě, ale ať přispěje smysluplně, to znamená, pokud máme odpovědnost za provinční rekonstrukční tým a za provincii Logar, která patří k těm neklidnějším v

Afghánistánu, tak posilme kapacitu tohoto týmu a nejen vojenské, ale civilní a zejména finanční. Já jsem teda velmi rád, že na vládě došlo k tomu, že se ten rozpočet pro provinční rekonstrukční tým vrátil na tu původní částku, ale třeba bychom byli schopni těch prostředků tam vyslat víc stejně tak jako těch civilistů, kteří vlastně tu rekonstrukci provádějí. Ta armáda tam je jenom od toho, aby je chránila. To chápu jako smysluplné úsilí. Ne, že tam pošleme zařízení za miliardu korun a budeme doufat, že nám ho nikdo nezničí.

Jan BUMBA, moderátor

Pánové, prosím oba, ještě jednu větu, skutečně velmi stručně. Jaká je podle vašeho odhadu pravděpodobnost, že návrh na posílení kontingentu v Afghánistánu sněmovna podpoří? Pane Vidíme?

Jan VIDÍM, předseda výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR, poslanec /ODS/

No, jak to tak poslouchám, tak nulová.

Jan BUMBA, moderátor

Pane Hamáčku?

Jan HAMÁČEK, předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky /ČSSD/

Bohužel vzhledem k tomu, že vláda zvolila tuto taktiku, tak já tu šanci vidím jako velmi nízkou.

Jan BUMBA, moderátor

Oběma velice děkuji za rozhovor. Poslanec ČSSD Jan Hamáček, poslanec ODS Jan Vidím.

**PROHLÁŠENÍ MILOSLAVA VLČKA:
OFICIÁLNÍ ZAHRANIČNÍ CESTA DO ITÁLIE
(17.2.2010)**

Ve dnech 17.-18.února budu na pracovní návštěvě Itálie. V Římě se setkám s předsedou dolní komory italského parlamentu Gianfranco Finim. Hlavními tématy schůzky bude implementace Lisabonské smlouvy z hlediska parlamentů, spolupráce národních parlamentů v realizaci ustanovení Lisabonské smlouvy, aktuální otázky evropské politiky s důrazem na rozšiřování Evropské unie a energetickou bezpečnost. Schůzka tak naváže jak na moje jednání s mým italským protějškem z prosince 2008 v Praze, tak na Mimořádnou konferenci předsedů parlamentů EU ve Stockholmu z 11.a 12.prosince 2009. Setkání se dále zúčastní také předseda komise pro unijní politiku Poslanecké sněmovny italského parlamentu Mario Pescante. V rámci návštěvy se setkám rovněž s významnými představiteli italských podnikatelských kruhů, kteří mne chtějí informovat o svých záměrech v ČR.

www.miloslavlcek.cz

VÁLKA V AFGHÁNISTÁNU NEMŮŽE BÝT VYHRÁNA (25.2.2010)

Poslanec PS PČR za KSČM Václav Exner vystoupil minulý pátek (19. 2.) na zimním zasedání Parlamentního shromáždění Organizace pro bezpečnost a spolupráci ve Vídni s příspěvkem.

Ve svém vystoupení mimo jiné uvedl:

Válka v Afghánistánu nemůže být vyhrána. Už zdaleka nejde pouze o mé mínění. Nevyplyvá to jen ze zkušenosti předchůdců, kteří okupovali v různých časech tuto zemi, ale i z vyhodnocení vývoje současné konkrétní vojenské situace.

Válka proti teroru není správné označení. Terorismus představuje kriminální aktivitu, i když většinou velmi závažnou a organizovanou. Její odstranění, či alespoň výrazné omezení, nemůže být dosaženo válkou, jakkoli silnou vojenskou akcí, ani třeba s víc než půl milionem vojáků v Afghánistánu, ale opatřeními, která jsou vhodná pro boj s nejzávažnější kriminalitou. Počet obětí drog a jiné kriminální a organizované aktivity je daleko vyšší a ani tam nasazení tisíců vojáků nic neřeší.

Všichni samozřejmě víme, že ve válce proti teroru jsou i souběžné, obvykle ale ne přímo uváděné důvody - zajistit si přítomnost na určitém území, rozšiřovat takzvané »naše« hodnoty, zlikvidovat vlády nebo vedení »rošťačských států«, zajistit si přírodní, energetické zdroje atd. Ve všech případech jsou takové důvody jednostranné, nikdo si nemůže myslet, že by druhá stran mohla chtít totéž. Vláda jen mého práva!

Lidé v Afghánistánu jsou obětí takové politiky. V českém Provinčním rekonstrukčním týmu v Lógharu máme víc než dvacetkrát víc ochraňujících vojáků než ostatních odborníků. Tentýž nebo horší je poměr peněz, které tam věnujeme na vojenské a rozvojové projekty.

Počet mrtvých a zraněných obětí této současné strategie je přesně počítán na straně koaličních účastníků operací Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil NATO (ISAF) a operace Trvalá svoboda (Enduring Freedom). Náš ministr obrany nemůže nebo nechce uvést, kolik je z různých příčin obětí mezi Afghánci. K dispozici jsou částečné údaje ze zdrojů OSN – v roce 2009 519 spojeneckých vojáků a 2412 Afghánců, v obou případech nejhorší čísla od začátku války v roce 2001.

Údaje o protivnících se také neuvádějí. Válečné právo - Ženevské konvence - neříká nic o povinnosti takové údaje vyhodnocovat a znát. Jisté je, že jejich počet je větší než těžké ztráty koalice vedené v obou operacích Spojenými státy americkými. Hmotné a psychologické ztráty a škody všech stran je také těžké vyhodnotit. A tak obvykle známe jen údaje o finančních rozpočtech na koaliční akce, jak je uvádějí příslušné státy. Pro všechny zúčastněné jsou obrovské.

Pokládám za nezbytné úplně změnit strategii. Kdyby jedna pětina peněz, které jsou teď vydávány v souvislosti s vojenskými účely v Afghánistánu, byla s mezinárodní koordinací využita k řešení otázky terorismu jako kriminálního jednání, další pětina na zvyšování rozvojové, to znamená hospodářské, sociální a politické pomoci a spolupráce v Afghánistánu, bylo by možné využít další část na dosažení zatím zcela neuspokojivě plněných Rozvojových cílů tisíciletí OSN po celém světě s řadou souběžných výhod. A něco by se ještě ušetřilo. Některé aktivity OBSE pro Afghánistán, i když ne rozhodující pro vyřešení jeho problémů, našťastí směřují dobrým směrem.

Nový přístup žádá, aby nejlepší politici, vojenští, policejní, hospodářští a psychologičtí odborníci zformulovali takovou novou strategii. Je třeba konkrétní

politické vůle a samozřejmě i času. Známa strategie generála Stanleyho McChrystala, vyžadující další vojáky, jde špatným směrem. Nové řešení musí směřovat ke šťastnému konci, ne k novému kolapsu špatné politiky našeho chlubitivého »vyspělého«.

Haló noviny

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**TISKOVÁ KONFERENCE PO JEDNÁNÍ
S PŘEDSEDOU VLÁDY MAKEDONIE
(9.2.2010)**

Roman Prorok, tiskový mluvčí vlády ČR: Dobré pozdní odpoledne, vítám vás na tiskové konferenci předsedy vlády Makedonie Nikoly Gruevského a předsedy vlády ČR Jana Fischera, kteří právě uzavřeli první část oficiálních rozhovorů delegací obou těchto zemí. Poprosím Jana Fischera o úvodní vystoupení.

Jan Fischer, předseda vlády ČR: Dobrý podvečer, dámy a pánové, já bych na úvod konstatoval, že naše jednání bylo velmi užitečné, dostatečně konkrétní. Hovořili jsme o zahraničně-politických otázkách, o evropských strukturách, o evropské dimenzi a samozřejmě i o bilaterální spolupráci na řadě oblastí, ekonomické spolupráci, v oblasti vzdělávání, výzkumu. Dotli jsme se i spolupráce v oblasti kultury či kulturní výměny. Jistě víte, že není překvapením, že rozšiřování EU prioritně na oblast zemí západního Balkánu je trvalou součástí a prioritou české zahraniční politiky. Bylo to jedno z významných témat a příspěvků českého předsednictví v první polovině loňského roku. Tehdy jsme to dokazovali otevřením otázky vízové liberalizace a já jsem velice rád, že v průběhu švédského předsednictví ten proces byl ukončen a že se našim makedonským kolegům podařilo splnit všechny podmínky pro vízovou liberalizaci, protože vízová liberalizace svědčí o volném pohybu osob, což považujeme za jednu z největších společných hodnot tohoto kontinentu. Shodli jsme se na tom, že eurokomisař Fulle je osobou, která svou aktivní činností přispěje k dynamizaci rozšiřování EU. Jsem si vědomi toho, že to hledání názvu země pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii, je to bilaterální jednání, které makedonští kolegové absolvují, probíhá s Řeckem, může být a je obtížné. Je to bilaterální záležitost a sledujeme ji s nevšedním zájmem a s pevnou vírou, že obě země dojdou k takovému kompromisu, který umožní další jednání o vstupu Bývalé jugoslávské republiky Makedonie do evropských struktur i do NATO. Vývoj ekonomické spolupráce, obchodní směny byl v letech 2004-2008 velmi dynamický, samozřejmě se zbrzděním v roce 2009, které vyplývá z krize, která se nevyhnula ani jedné z našich zemí. Jsou oblasti, které jsou nadějně pro vstup českých podnikatelských subjektů na makedonský trh, energetika, infrastruktura, modernizace těžebních činností, důlní činnosti. Aktivita v ochraně životního prostředí či průzkumu nerostného bohatství. Je velice dobré a příznačné, že naše setkání nekončíme tím, že si vrcholoví politici sedli proti sobě a pohovořili o potřebě ekonomické spolupráce, její smysluplnosti, ale zítra nás čeká společné česko-makedonské ekonomické fórum, kde podnikatelské subjekty z obou zemí budou moci pohovořit o konkrétních projektech, vyměnit si názory na podnikatelské prostředí v obou zemích, otázkách spolupráce na třetích trzích o projektech, které připravují a podobně, to považuji za významné, konkrétní a užitečné. Na tomto fóru bude podepsána dohoda mezi ČR a Bývalou jugoslávskou republikou o průmyslové a ekonomické spolupráci. Na závěr dnešního jednání byla podepsána dohoda o spolupráci v boji proti trestné činnosti, ve vysokém stadiu rozpracovanosti je dohoda v oblasti školství. Mluvili jsme o potenciální spolupráci ve zdravotnictví. Makedonie disponuje výborným středním zdravotním personálem, sestrami, ošetřovatelkami, chybí odborníci. Rádi by získali know-how v oblasti oftalmologie a geriatric. Jednání budou otevřená, myslím si, že si můžeme být velmi užiteční v dohledné době. Na závěr opakuji, dobré, užitečné, produktivní setkání. Jsem rád, že jsem se mohl setkat se svým makedonským

protějškem a myslím si, že i tato návštěva položila dobrý základ pro hledání dalšího potenciálu vzájemné spolupráce v řadě oblastí. Děkuji vám za pozornost.

Roman Prorok, tiskový mluvčí vlády ČR: Děkuji předsedovi vlády České republiky Janu Fischerovi a nyní dobolte, abych požádal předsedu vlády Makedonie pana Nikolu Greuvskeho.

Nikola Gruevski, předseda vlády Makedonie: Vítám představitele médií. Jsem rád, že jsem se setkal se svým českým kolegou panem Fischerem, abych zdůraznil výborné vztahy mezi našimi zeměmi a usiloval o jejich zlepšení do budoucna. Chtěl bych poděkovat za trvalou podporu, kterou ze strany ČR při integraci Makedonie cítíme a doufáme, že bude pokračovat i do budoucna. Podpora byla jasná, bylo dosaženo vízové liberalizace, obzvláště během českého předsednictví, kdy se začala schvalovat významná rozhodnutí pro naše přidružení do EU. Během předsednictví jsem se setkal s panem Fischerem a schůzku, a dostal jsem slib, že ČR podpoří Makedonii a to je stalo. Přesvědčil jsem premiéra, že Makedonie dělá maximální úsilí, aby dosáhla svého cíle, přiblížení EU a NATO. Připomněl jsem, že jsme v říjnu dostali pozitivní zprávu z EU, také jsem připomněl, že jsme dostali doporučení, aby byli zahájeny rozhovory o přistoupení k EU. Doufám, že se to stane nejbližší době. To bude podpora pro Makedonii, když bychom dostali datum zahájení, a to nejen pro Makedonii, ale pro celý region. Také jsem rád, že Španělsko také věnuje pozornost strategické orientaci pro přiblížení západního Balkánu do EU a věříme, že díky tomu dostaneme datum pro zahájení rozhovorů. V nové komisi má resort rozšiřování na starost Štefan Fulle a doufáme, že během jeho mandátu Makedonie skutečně zahájí tyto rozhovory, ale nejen že je zahájí, doufáme, že je i úspěšně ukončí. My se budeme snažit, abychom dosáhli potřebných reforem, abychom se přiblížili EU a aby též úspěšně skončil spor s Řeckem, aby se došlo k řešení a tím pádem aby nebyly další bariéry. Tento spor se nevyřeší pokud jen jedna strana se snaží o řešení. Doufáme do budoucna, že Řecko se také začne snažit, abychom dosáhli společného řešení. Co se týče ekonomické oblasti, mohu spokojeně konstatovat, že posledních 5 let je cítit dynamika ekonomické spolupráce mezi námi. Když čtyřikrát se zvýšila tato výměna, doufám, ale, že je pořád ještě prostor pro její zvětšení a investice do Makedonie. Kvůli tomu zítra podepíšeme ekonomickou dohodu o spolupráci a ještě se organizuje fórum, kterého se zúčastní hodně makedonských byznysmenů, kteří se potkají se svými českými kolegy a doufáme, že to bude kulminovat v různé dohody a spolupráci. Tyto rozhovory pomohou ekonomické výměně a také pro větší investice. Kromě dohody o ekonomické spolupráci bude též podepsána dohoda o společném boji proti kriminalitě, což zpevní naši spolupráci. Mluvili jsme i o jiných tématech, připravuje se dohoda o spolupráci ve vzdělávání, její podepsání může být za dva měsíce. Také jsem rozebrali možnost spolupráce ve zdravotnictví, o výměně exportu. Kromě schůzky s představiteli jako je prezident republiky, předseda Senátu a Sněmovny, také se sejdu s rektorem FAMU, která je významná škola v Evropě a doufáme ve spolupráci. Není to dlouho, co vstoupila na náš trh jedna česká společnost, která investovala do makedonské továrny, která byla v konkurzu. To je také významná česká investice v Makedonii a doufáme, že budou další v budoucnu. České společnosti i další mají velký důvod investovat do Makedonie a doufáme, že tato první investice bude začátkem nového trendu. Děkuji.

Roman Prorok, tiskový mluvčí vlády ČR: Já děkuji premiéru Nikolovi Gruevskému za jeho vystoupení a nyní prosím, prostor pro vaše otázky.

Makedonská novinářka: Otázka na pana premiéra Fischera, budete usilovat o zavedení nového pravidla pro EU, aby bilaterální otázky byly řešeny jako bilaterální a nebránili celkovému postupu v rámci multilaterálního jednání?

Jan Fischer, předseda vlády ČR: Jsem se zmínil, že to hledání názvu pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii je věc, která je v první řadě věcí bilaterální mezi Řeckem a Makedonií, ale není to příběh, který bychom nesledovali, sledujeme ho s velkým zájmem nejen v prostoru EU, ale z celého světa. Bude tam působit zmocněnec OSN. Vyžaduje to trpělivá vyjednávání a pevně věřím, že obě strany jsou připravené a že se ta otázka pohne dopředu a otevře se cesta Makedonie do evropských struktur a to ČR podporuje.

Rádio svobodná Evropa: Jeden západní diplomat, například velvyslanec OSN ve Skopje řekl, že pokud nebude vyřešen konflikt mezi Makedonií a Řeckem, je možné, aby vznikl mezietnický konflikt v Makedonii.

Jan Fischer, předseda vlády ČR: Občas se různými zprávami vzrušujeme, to je velmi silné hodnocení a já tento názor nesdílím, to je příliš dramatické a navíc to může spíše přispět k tomu, že to může zpomalit ten proces, já jsem pevně přesvědčen a z toho jednání se svým protějškem jsem dospěl k názoru, který mne vede spíše k mírnému optimismu.

Nikola Gruevski, předseda vlády Makedonie: neočekávám, že by se něco takového stalo, to by zastavilo rozhovory. Není to logické takovým způsobem dosáhnou nějakého progresu, to bude mít opačný efekt. Takže, nevěřím tomu.

Roman Prorok, tiskový mluvčí vlády ČR: Děkuji, poslední dotaz. Prosím.

Stanice Nová Makedonie: Pane Fischere, když se podíváte na údaje a statistiky co se týče naší obchodní výměny, jak můžeme přiblížit naše exporty s importem vůči vaší republice?

Jan Fischer, předseda vlády ČR: Mohu potvrdit, že takto vypadá naše zahraničně-obchodní relace. Je to prostě tak. Myslím, že spíše než téma obchodní bilance je na stole téma oživení zahraničního obchodu v tomto čase, protože my jsme zaznamenali tam 30% propad, když jsme u těch statistik. Myslím, že naším předním zájmem je vytvořit takové podmínky zahraničního obchodu v obou zemích, abychom obnovili v tom čase mírného oživení tu výměnu. První příběh není o obchodní bilanci, ale primárně je před námi oživení zahraničního obchodu.

Roman Prorok, tiskový mluvčí vlády ČR: Dámy a pánové, děkuji vám za vaše dotazy, že jste přišli, děkuji i pánům premiérům. Nashledanou.

**TISKOVÉ PROHLÁŠENÍ
PŘEDSEDY VLÁDY ČR
KE SCHVÁLENÍ NOVÉ EVROPSKÉ KOMISE
(9.2.2010)**

Evropský parlament na svém zasedání 9. února schválil většinou 488 hlasů z 697 přítomných poslanců jmenování Evropské komise. Nová Komise byla bezprostředně poté formálně jmenována i Evropskou radou v písemné proceduře a dnem 10. února 2010 se tedy ujímá své funkce. Byl tak završen proces zahájený již během českého předsednictví na loňském červnovém zasedání Evropské rady.

Vítám tento pozitivní krok a jsem přesvědčen, že nová Komise v čele s předsedou José Manuelem Barrosem se ihned chopí svých úkolů, mezi nimiž je i řada naléhavých věcí, pro které dosavadní, již „přesluhující“ Komise neměla dostatečný mandát. Jmenování nové Komise podle nedávno přijaté Lisabonské smlouvy je dalším významným krokem v uvádění této smlouvy v život. Věřím, že nová Komise během svého funkčního období prokáže, že je plně akceschopným sborem složeným z vynikajících osobností z jednotlivých členských států, který bude efektivně pracovat ve prospěch celé Evropské unie.

Jan Fischer, předseda vlády ČR

**ROZHOVOR S TOMÁŠEM HÜNEREM,
NÁMĚSTKEM MINISTRA PRŮMYSLU A OBCHODU
VISEGRÁD JEDNÁ O ENERGETICKÉ BEZPEČNOSTI**

(24.2.2010)

ČRo Rádio Česko, pořad: Rozhovor na aktuální téma.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Země Visegrádské čtyřky jedná od dvou hodin v Budapešti o energetické bezpečnosti. Česku republiku zastupuje na summitu premiér Jan Fischer. Klíčovým tématem bude propojení energetické infrastruktury těchto zemí a států západního Balkánu. Podrobněji teď o energetické bezpečnosti budeme mluvit s náměstkem ministra průmyslu a obchodu Tomášem Hünerem, pěkné odpoledne. Může se podle vás opakovat loňská plynová krize, kdy Rusko kvůli sporu s Ukrajinou o dodávkách plynu přerušilo dodávky do Evropy, nebo už jsou země střední a východní Evropy lépe připravené?

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

Tak beze sporu tyto země jsou lépe připraveny na krize, které se nemusí týkat pouze plynu, ale také dodávky ropy. Nicméně situace s výpadky těchto komodit nelze v každém případě vyloučit.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A když by tedy hypoteticky k něčemu podobnému došlo, je ta česká připravenost tak dobrá, že bychom opětovně mohli třeba v případě plynové krize posílat plyn na Slovensko?

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

Tak česká připravenost jak v oblasti dodávek ropy, tak plynu, je nadstandardní v Evropské unii. Protože v otázce Evropy máme naštěstí alternativní cesty, v tomto případě ropovod IKL potažmo TAL, u plynu je to zatím horší, protože nejsme schopni stávající propojkou s německou soustavou zatím stoprocentně pokrýt denní spotřebu, především v zimním období. Nicméně v kombinaci se stávající kapacitou potrubí a množstvím plynu, které máme v podzemních zásobnících, jak bylo patrné i v lednu minulého roku, jsme schopni plně pokrýt nejen svou potřebu, ale vypomoci i kolektivně okolním zemím, především Slovensku.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

A jak je na tom Česká republika, co se týče propojek plynovodů? Kde máme v této oblasti rezervy?

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

V každém případě stojí za zmínku plynovod Gazela, který v současné době je připravován k realizaci, přestože víme, že vlastníkem tohoto ropovodu stejně jako celé sítě Transgaznetu či dopravní sítě i transportní sítě pro plyn jsou vlastníci Němci, tak ta spolupráce a kooperace a řekněme i ty zájmy jsou naprosto identické s hodné, takže především Gazela má sloužit k propojení severní části Německa s jižní bavorskou částí. Nyní vede přes České území a tím může velmi výrazně posílit naši

energetickou bezpečnost, protože v případě problému jsme schopni právě z tohoto plynovodu čerpat i pro české potřeby.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Když se ale vrátíme zpátky k té Visegrádské čtyřce, tak je pro země Visegrádu variantou zkapalněný plyn, nebo je to třeba možnost pouze pro přímořské státy, které jsou schopny ho importovat?

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

Samozřejmě daleko výhodnější jak správně říkáte, je tato varianta především pro státy, které mají terminály a jsou blízko mořím a oceánům, protože ta další doprava, ať už cisternami, vlakovými nebo automobilovými nebo potrubními systémy samozřejmě nese s sebou další náklady. Nicméně samozřejmě pak nastává v případě výpadku, razantního výpadku otázka, co je vlastně drahé? Je drahé to, že platím dva a půl násobek kubíku plynu víc anebo je drahé to, že odstavuju, dejme tomu, půlku průmyslových podniků a podražím tím ekonomiku té země. Čili v podstatě ty kalkulace probíhají trošku i na vyšší úrovni.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Důležitým tématem jednání v Budapešti také bude plánovaná výstavba nového plynovodu Nabucco, který má přivést plyn do Evropy z oblasti Kaspického moře přes Turecko a snížit tak závislost evropských zemí na dodávkách z Ruska, má Nabucco, řekněme, podporu v rámci Visegrádu jednohlasnou?

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

V oblasti Visegrádu bych řekl, majoritní podporu bezesporu má, nicméně z oblasti Evropské unie už tomu tak zcela není, protože samozřejmě ty zájmové oblasti se podle jednotlivých členských států různí. Nabucco samo o sobě je velmi kontroverzní projekt, protože je velmi nákladný, je velmi technicky složitý a prochází mnoha územími, kdy je třeba vykupovat pozemky mnohdy od privátních vlastníků a sami víme na území naší malé republiky, jak enormně problematická tato záležitost je. Samotná návratnost tohoto plynovodu je mnohdy spojovaná s tím, že vlastně se dobudujeme k dalšímu alternativnímu zdroji, nikoliv k cestě, ale zdroji toho plynu a tady jsem skeptik, protože již dnes se ví, že existují dlouhodobé kontrakty mezi Ruskou federací, Kazachstánem a Ázerbájdžánem a zeměmi kolem toho Kaspiku, nejen co se týče těch kontraktů, ale také dokonce dochází i ke kapitálovým vstupům především Gazpromu do těchto společností. Čili potom zůstává otázka, nakolik tyto země ještě jsou skutečně autonomními a jestli jde vůbec o alternativní zdroj a to je debata, které se na půdě Evropské unie dneska velmi intenzivně vede.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Někteří odborníci, například velvyslanec České republiky pro energetickou bezpečnost Václav Bartuška podotýkají, že konkurenční projekt plynovodu Nabucco, tedy Southstream je v současné podobě jakousi vějíčkou, která má oslabit právě podporu Nabucco. Není zde ovšem riziko, že se balkánské země skutečně na tuto vějíčku mohou chytit?

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

To riziko je tam velké, protože na rozdíl od Nabucca, přestože jde samozřejmě to také nejjednodušší projekt, je to projekt, jehož návratnost je vyšší, samozřejmě nese

s sebou to riziko, že nejde o alternativní zdroj a plyn a že jde opět půjde o ruský plyn, ale jak už jsem se snažil naznačit i v té záležitosti Nabucco, musíme si klást otázku, na kolik jednotlivé zdroje plynu nebo ropy jsou nebo nejsou závislé na Rusku jako takovém. Víme dneska, že to není jen otázka Kaspiku, ale také především velmi intenzivní a chytré politiky ruských společností v oblasti severní Afriky, kdy dochází ke skupování ropných nebo plynových společností v oblasti Alžíru nebo Egypta.

Ondřej ČERNÝ, moderátor

Konstatuje náměstek ministra průmyslu a obchodu Tomáš Hüner, děkujeme a na slyšenou.

Tomáš HÜNER, náměstek ministra průmyslu a obchodu

Děkuji za zavolání, na slyšenou.

**ROZHOVOR S MARTINEM PECINOU, MINISTREM VNITRA
O KANADSKÝCH VÍZECH
EVROPSKÁ UNIE MÁLO HÁJÍ ZÁJMY ČESKA
(25.2.2010)**

ČRo 1 – Radiožurnál, pořad: Ozvěny dne.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Když Kanada loni v létě obnovila víza pro české občany kvůli nadměrným počtům žadatelů o azyl, dala najevo jistou nelibost i Evropská unie. A nevyloučila, že by recipročně mohla zavést víza pro kanadské diplomaty. Dnes ale český ministr vnitra Martin Pecina odjížděl ze schůzky s unijními kolegy zjevně rozladěný, nezaznamenal prý v Bruselu dostatečnou podporu pro snahy Prahy, aby Kanadáné vízovou povinnost zase zrušili. Ministra Pecinu teď zdravím po telefonu. Dobrý večer.

Martin PECINA, ministr vnitra

Dobrý večer.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane ministře, z čeho plyne vaše rozčarování?

Martin PECINA, ministr vnitra

Ale tak já bych to možná nenazval až tak rozčarováním. Já jsem řekl, že mě mrzí, že se v té diskusi, kterou jsme vyvolali my tím, že jsme požádali zařazení tohoto bodu, takže se k ní vyjádřili pouze staré členské, pardon, pouze nové členské země a žádná ze starých. Myslím si, že to, co bylo loni přijato komisí a švédským předsednictvím, byl velmi dobrý návrh, který hovořil o tom, že Kanada musí do konce loňského roku splnit dvě podmínky, tou první bylo otevření konzulárního oddělení na /nesrozumitelné/ v Praze, to se stalo, ta podmínka je splněna. Tou druhou byla jakousi /nesrozumitelné/, to znamená, udělení nějakého, nějaké procedury časové i faktické, co musíme my a na druhou stranu Kanada splnit, proto nám byli znovu víza zrušeny. No, a to podle našeho názoru splněno není. Ta situace je dneska taková, že se samozřejmě vyměnili komise, paní komisařka je nová na tom postu, ty staré členské státy, popravdě řečeno, mají s Českou republikou, nebo Česká republika u nich má jistý vroubek, když si zaváděla sama na svou pěst bezvízový styk se Spojenými státy americkými, čili ta reakce byla trošku vlažná. Já jsem velmi, já jsme velmi ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Zní to, pane ministře, jako kdybyste to chápal, tedy čekal jste něco víc?

Martin PECINA, ministr vnitra

Já jsem, já jsem měl velmi, velmi jaksí, nechci říct agresivní, ale velmi zásadní prohlášení o tom, že očekávám, že skutečně v dubnu budeme, budeme mít konkrétní opatření proti Kanadě v případě, že ta /nesrozumitelné/ hotova nebude. To znamená, že očekáváme, že v dubnu by mohla Evropská unie navrhnout svým členským státům, aby zavedli pro Kanadu víza pro držitele diplomatických a služebních pasů, nebo nějaké jiné opatření, pokud Kanada skutečně nepřistoupí k nějaké, k nějaké rozumné dohodě.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A když se to stane, tak budete spokojený, ten datum, polovina dubna, to vám bude stačit?

Martin PECINA, ministr vnitra

No, tak do té doby žádnou radu už mít nebudeme, teď to bude na jednání na, na úrovni premiérů a na jednání Rady ministrů zahraničních věcí, protože nejbližší rada pro justici a vnitra, které se účastním, je, je v půlce dubna. A já doufám, že tam už bude připravený konkrétní návrh, ale popravdě řečeno, to dnešní jednání mě zklamalo, vyjma tedy i Španělsko předsednictví, kde pan, pan ministr se k tomu postavil velmi, velmi dobře, tak ostatní státy se tváří, že, že je to v podstatě nezajímá.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Konstatuje ministr vnitra Martin Pecina. Já vám děkuji za rozhovor. Na shledanou.

Martin PECINA, ministr vnitra

Děkuju, na shledanou.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

**ROZHOVOR S RUDOLF EM FÜRSTEM,
ODBORNÍKEM ÚSTAVU MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ.
PROGRAM BEZPEČNOSTNÍ KONFERENCE V MNICHOVĚ
(5.2.2010)**

ČRo Rádio Česko, pořad: Rozhovor na aktuální téma.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Motto "Už žádné výmluvy" napovídá obsah letošního 46. ročníku Bezpečnostní konference v Mnichově. Začíná v hlavním městě Bavorska právě dnes. Seznam jejích účastníků sice není tak hvězdný jako před rokem, ale i tentokrát konference poutá značnou pozornost. O její program se zajímal zpravodaj Českého rozhlasu v Německu Jiří Hošek.

Jiří HOŠEK, zpravodaj Českého rozhlasu v Německu

Zatímco rok 2009 byl rokem velkých vizí, které podnítily očekávání veřejnosti, měl by být letošek rokem činů, vysvětluje anglické motto konference no more excuses její ředitel Wolfgang Ischinger.

Wolfgang ISCHINGER, ředitel, někdejší německý ambasador ve Washingtonu a Londýně

Myslím, že je skutečně na čase, aby se nukleární mocnosti vážně pokusily o jaderné odzbrojování a teď nemám na mysli jen Rusko a Spojené státy. Ty ale dohromady disponují 90 procenty jaderných zbraní a hrají tak samozřejmě ústřední roli. Očekávání v téhle otázce po některých výročí v loňském roce výrazně stoupla. Stejně je to s otázkou, kdy se konečně pohnou kupředu snahy o mír na Blízkém východě.

Jiří HOŠEK, zpravodaj Českého rozhlasu v Německu

Uvádí někdejší německý ambasador ve Washingtonu a Londýně. Ten si pochvaluje enormní zájem o účast na mnichovské konferenci, kam vůbec poprvé vyšle svého zástupce taky čínská vláda. Měřítkem kvality setkání politiků a expertů z celého světa bývá označováno složení americké delegace. Tu letošní povede "jen" poradce prezidenta pro otázky národní bezpečnosti James Jones. Podle Wolfganga Ischinger je ale nesmyslné to interpretovat coby další důkaz odklonu americké administrativy od Evropy.

Wolfgang ISCHINGER, ředitel, někdejší německý ambasador ve Washingtonu a Londýně

Jen Evropa může dodnes Spojeným státům nabídnout takové partnerství, o jaké Američané stojí. Kolik má Jižní Amerika vojáků v Afghánistánu? Kolik jich tam mají arabské země, Afrika nebo Asie? Na koho se asi tak obrátí americký prezident, když jde do tuhého? I když Evropa už relativně není tak významná, zůstáváme podle mě pořád pro Ameriku partnerem číslo jedna. A je správné, že Spojené státy pořád definují coby evropská mocnost.

Jiří HOŠEK, zpravodaj Českého rozhlasu v Německu

V Mnichově se bude v jednotlivých panelech mluvit o evropské bezpečnostní architektuře, přírodních zdrojích, stabilitě na Blízkém východě, strategické koncepci

NATO a pochopitelně o Afghánistánu. Kromě prezidenta Hamída Karzáiho dorazí i americký zmocněnec pro tuto oblast Richard Holbrooke stejně jako nejmenovaný představitel pákistánské vlády.

Wolfgang ISCHINGER, ředitel, někdejší německý ambasador ve Washingtonu a Londýně

Mnichov je ideální příležitostí položit si otázku, jestli mezinárodní konference v Londýně dosáhla toho, co si předsevzala, tedy dohody všech aktérů ohledně společné strategie v Afghánistánu. Vojenská otázka se podle mě zcela mylně omezuje na to, kolik vojáků která země vyšle. Měli bychom se ptát, jestli jsme dostatečně aktivní v afghánských provinciích, jaké je zapojení Číny, Indie nebo Ruska do obnovy země nebo jaká je role regionálních mocností.

Jiří HOŠEK, zpravodaj Českého rozhlasu v Německu

Kritizuje současnou debatu o Afghánistánu Wolfgang Ischinger. Věčná diskuse o dalším rozšiřování Severoatlantické aliance by podle něj v bavorské metropoli měla jen probublávat pod povrchem.

Wolfgang ISCHINGER, ředitel, někdejší německý ambasador ve Washingtonu a Londýně

Když se Aliance rozšiřovala o Česko, Polsko a Maďarsko, velmi pečlivě jsme dbali na to, aby byly neustále v rovnováze dva pilíře. Přijímání nových členů NATO a posilování institucionálních vztahů s Ruskem. Obávám se, že se v posledních letech tato rovnováha narušila a že druhý pilíř zanedbáváme. Ano, bavme se o přijetí zemí, jako je Ukrajina. Bylo by ale kardinální chybou, aby vznikl dojem, že je další rozšíření organizace namířené proti Rusku.

Jiří HOŠEK, zpravodaj Českého rozhlasu v Německu

Nad českou účastí v Mnichově se do poslední chvíle vznášel otazník. Šéf diplomacie Jan Kohout nedorazí ze zdravotních důvodů a ministr obrany Martin Barták svou účast v úterý z neznámých důvodů odřekl.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Tolik náš zpravodaj v Německu Jiřího Hošek. A jak jsme slyšeli, do Mnichova letos vůbec poprvé dorazí zástupce Číny. Podle Rudolfa Fürsta, odborníka z Ústavu mezinárodních vztahů, účast Číny odpovídá postavení země jako nové velmoci. Její ministr zahraničí má konferenci svým projevem zahajovat. Mohlo by se změnit i dosavadní jasně odmítavé stanovisko Číny ke společným intervencím. Domnívá se Rudolf Fürst.

Rudolf FÜRST, odborník, Ústav mezinárodních vztahů

Především je důležité si uvědomit, že Čína má zájem, aby na takovýchto tématech participovala, zejména třeba v otázce Afghánistánu, protože to je země, se kterou má Čína bezprostředně hranice a právě v Afghánistánu proniká třeba vliv radikálního islamismu do oblasti Sin-ťiang, kde žijí muslimští Ujgurové. Čína vždycky byla vždycky velice zdrženlivá, co se týče mezinárodních intervencí. Takže co se týče nějakých společných vojenských akcí, vždycky, vždycky to bylo proti vůli Číny. A zdá se, že Čína bude v tomto směru více, více kooperativní a možná že i v budoucnu třeba i sama se bude i spíše aktivněji účastnit, i když doposud vždycky Čína hájila stanovisko spočívající v důsledném trvání na suverenitě státu.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Ale také Čína má podle Rudolfa Fürsta bezpečnostní problémy, které se čím dál víc podobají těm, které má Západ.

Rudolf FÜRST, odborník, Ústav mezinárodních vztahů

Namátkou třeba ochrana bezpečnosti tankerů, které plují ze Středního východu nebo, nebo, nebo z Afriky. Nebo vůbec šíření jaderných zbraní nebo otázka, otázka terorismu. Zdá se, že Čína už není někým, někým jiným, který by měl nějaké jiné zájmy než, než Západ. Už nežijeme v době studené války. A Čína, Čínu nelze považovat za nějakou náhražku bývalého Sovětského svazu.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Řekl nám Rudolf Fürst z Ústavu mezinárodních vztahů.

ROZHOVOR S VELVYSLANCEM JANEM KOUKALEM (5.2.2010)

ČRo 1 - Radiožurnál, pořad: Host radiožurnálu.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Dobré dopoledne vám všem. V Radiožurnálu teď naproti mně sedí velvyslanec České republiky v Rakousku, pan Jan Koukal. Pane velvyslanče, dobré dopoledne.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Dobré dopoledne.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Já jsem četla jeden takový ne příliš lichotivý komentář o Vídni, který psal, že Vídeň vlastně nemá co nabídnout. A teď budu citovat: "Pořád jde zkrátka jenom o památky a jídlo a obojí se rychle přejí." Tak jak se Vídeň zajídá vám?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Tak mohu začít z té druhé stránky. Co se týká jídla, tak zcela nepochybně, tam člověk potká spoustu české kuchyně a to se někomu může zajíst. Ale těch restaurací je tam takové množství, že si myslím, že to je několik let, než je projdete, tak tam bych nesouhlasil. A ty památky, to už vůbec ne. Já si myslím, že Vídeň pro nás je strašně příbuzné město v mnoha směrech, rozvoj a architektura byla ve stejných obdobích, takže ty domy vypadají stejně, trošku více monarchisticky, je tam více prostoru. Ale to se nezají. Já si myslím, že tam má spíš člověk jakoby pocit téměř domácího prostředí.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

O tom propojení České republiky a Rakouska, o tom si určitě ještě budeme povídat. Ale když jsme u těch obrázků, tak jaký obrázek mají Rakušani o nás, o České republice?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Jestli to můžu otočit, já bych řekl, že my máme o nich lepší, než oni mají o nás. A to je možná dáno tím, že oni nás daleko více sledují, pro ně to je historický vývoj, oni rozdělením nebo rozpadem rakousko-uherské monarchie měli skutečně velice obtížné časy hospodářsky. Rakousko v podstatě po té I. světové válce bylo postaveno jako nesoběstačný země. A my jsme dokonce jako Československá republika v těch 20. letech přispívali do rakouského státního rozpočtu, což byla daň za vznik Československé republiky. Čili, už z toho je vidět, že to pro ty Rakušany nebylo snadné a samozřejmě viní především české poslance, kteří udělali tu obstrukci a rozpadla se monarchie.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Jan Koukal je bývalý primátor města Prahy, bývalý senátor, teď tedy současný velvyslanec České republiky v Rakousku a bude naším hostem v té následující hodině. Pochopitelně, že povídat si budeme o Vídni. Zkusíme také porovnat Vídeň možná i se současnými problémy Prahy. No a možná se dozvíte něco, co o

Rakušanech vůbec nevíte. Tak máte-li nějakou otázku i vy, rozhodně nám ji pošlete na www.radiozurnal.cz a všem přeji krásné dopoledne.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Ve studiu dopoledního Radiožurnálu sedí dnes host, který je sice v Praze jako doma, ale poslední léta věnuje životu ve Vídni. Je to velvyslanec České republiky v Rakousku, pan Jan Koukal. Když vám budu v Rakousku říkat jenom pane velvyslanče, projde mi to?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já myslím, že ano, ale samozřejmě ten starý rakouský styl je hodně protokolární a já si vzpomínám i při školení tehdy na ministerstvu zahraničí mi říkala šéfka protokolu: "Vás nebudu učit, vás to tam naučí za dvě hodiny. To je tak přísný, že to nemůžete přehlédnout."

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

A jaká byla realita, když jste přijel na svůj post?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

No, tak já mám zvláštní zkušenost, která byla daná tím, že já jsem jako exprimátor se přece jenom v té Vídni poměrně často vyskytoval, takže jsem znal prezidenta republiky, pana Fischera, u kterého jsem měl samozřejmě první audienci a podle protokolu jsem měl mít žaket, tak jsem si ho poctivě nakoupil a poprvé v životě jsem si myslel, že půjdu v žaketu. A on při takové předinauguraci mi říkal: "No, my se přece známe, tak to uděláme jenom ve tmavých šatech, aby to na tý fotce vypadalo dobře." A já mám žaket ve skříni a od té doby jsem ho nepoužil.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

S Rakouskem máme z části společnou historii. Co si z té historie stále ještě zachováváme až do dneška?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já si myslím, že ta historie je samozřejmě viděná z dvou stran různým způsobem, přestože jsou to stejná fakta, tak ta interpretace je na každé straně jiná. Já si myslím, že nejpříjemnější je, řekněme, takový ten poslední vývoj. Velice problematický je vývoj začátku minulého století a pro nás samozřejmě pobělohorská doba. Oni se velice neradi vrací před bělohorskou dobu, kdy my jsme zase byli jako dominantní subjekt, české království v tomto středoevropském regionu. Tam cosi, co máme společného skutečně, ta nová generace, ta má hodně společného, ale to ještě není historie.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Já jsem slyšela, že prý se neustále vyžíváme v byrokracii nejrůznějšího druhu a že to prý máme s Rakušany společného.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Ale to je pravda. Myslím si, že ono to má negativní i pozitivní aspekt, protože když jsme se třeba připravovali na naše předsednictví v Evropské unii, tak bylo pro nás celkem přirozené naučit se hodně věcí ve Vídni, poslat tam hodně lidí, protože ta byrokracie je velice stejná, není jednoduchá. Ale já, jak se tak pohybuji po světě, tak musím říci, že třeba francouzská byrokracie trumfne i Rakušany i nás.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Kdybyste měl pojmenovat vztahy mezi Rakouskem a Českou republikou jedním slovem, povolím vám možná ještě, ale velmi stručně, abyste to vystihl co možná nejpřesněji, jak dlouho budete hledat takové slovo?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

No, není to snadná otázka, a proto já řeknu alespoň dvě slova teda: hodně se lepšící.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Tak ono mezi námi je několik sporných bodů, je to možná Temelín, možná poválečný odsun obyvatel, určitě ještě stále neotevřený pracovní trh. Když se dostanu k tomu Temelínu, do jaké míry je Temelín stále žhavá otázka a do jaké míry je to třeba nějaká mediální bublina nebo třeba snaha některých místních rakouských politiků udělat si jméno?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já myslím, že to poslední je pravda. A chtěl bych to třeba dokumentovat na tom, že když já jsem přišel do Rakouska, tak první můj problém byly blokády na hranicích, to bylo v podstatě dva týdny po mém nástupu hnedle jedna z nich a řešili jsme problém opravdu poměrně agresivní situace, kdy hejtman Horního Rakouska dokonce stál na té straně těch blokujících lidí. Dnes s panem hejtmanem máme relativně dobré vztahy. Po těch třech letech nikdo o blokáдах nehovoří, odpracovalo se spoustu vysvětlujících kampaní a tento problém skutečně přestal. Navíc to Rakousko je v situaci trochu zvláštní, není to tudíž jenom výsledek, řekněme, naší práce, je to dáno tím, že všechny země, všechny sousední země Rakouska mají nějaký jaderný program a obnovují ten energetický koncept trochu jiným pohledem. Celá ta Evropa se posunuje i v tom tlaku toho mezinárodního kontextu ruského plynu a tak dále. Je to složitá otázka, ale to všechno to pomohlo nepochybně to vylepšit. Nicméně, jak jsem říkal na začátku, máte pravdu, jsou politické kruhy, které to pořád používají. Méně už média.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

V Radiožurnálu dnes hostíme diplomata Jana Koukala, velvyslance České republiky v Rakousku.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Jan Koukal, velvyslanec České republiky v Rakousku, ovšem toho času teď tady host v dopoledním Radiožurnálu. Jednak nám chodí otázky od našich posluchačů, budeme je průběžně určitě vysílat také v našem vysílání. My jsme otevřeli otázku Temelína, ale neradi bychom otevřeli ten stále ještě neotevřený pracovní trh. Tak, pane velvyslance, kdy bude otevřený?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Tak my všichni víme z médií a z různých závěrů Evropské komise, že rok 2011 by měl uvolnit pohyb pracovních sil po celé Evropě.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Promiňte, je to reálné?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Ano, máte pravdu, v Rakousku to asi tak jednoduché nebude. Já si dovedu představit, že se vytvoří různá omezení, která budou uvnitř jednotlivých zemí. Rakousko je federální republika, kde existuje skutečně legislativa v těch jednotlivých zemích, přestože jsou velikostí městské části. Z toho pražského pohledu tím pádem vidím problematické Korutansko, ať se na mě nezlobí místní hejtman. Myslím si, že to je třeba teďka v katastrofické ekonomické situaci. To je v podstatě kolaps veřejné správy tam a myslím si, že těch obranných mechanismů se tam přece jenom několik vytvoří, které zpomalí ten nástup hlavně pohybující se pracovní síly do Korutanska.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka
A váš odhad, kdy by to mohlo být?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku
Já si myslím, že většina těch rakouských zemí to skutečně ten příští rok udělá. Ty, co jsou příhraniční, tam jsou obrovské spolupráce, je jich tam množství, tam je tisíc projektů. Například Horní Rakousko versus naše sousedící kraje, čili tam já si myslím, že se to stane. Ale tam dál to bude trvat dva, tři další roky.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka
Ono to ale ani s námi není až tak úplně jednoduché. Co můžete konkrétně vy udělat, pane velvyslanče, pro to, aby se konečně postavila dálnice z Brna do Vídně?
Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku
Tak mohl bych říci, mé možnosti končí na česko-rakouské hranici z té rakouské strany, ale nikoliv z té české. Já si myslím, že ta úloha dneska je skutečně na nás. A já to vnímám tak, jak to říkal při otevření prvních 23 kilometrů směrem na Brno hejtman Prell, když říkal: "Pro nás jsou to obchvaty obcí. My vám teď touto dálnicí přinášíme klidný spánek. Budete se moct dívat na televizi a já doufám, že nás taky kvůli tomu bude víc, protože Dolní Rakousko potřebuje nové pracovní síly." A takový pohled, kdybychom měli na druhé straně, tak by nebyl problém. Rakousko bude na hranicích 2014 s plným provozem.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka
Každopádně chápou Rakušani naše důvody? Nemůže tam nastat teď nějaký diplomatický konflikt v téhle situaci?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku
Konflikt snad ne, ale ty otázky padají neustále a máte samozřejmě pravdu, že já jsem velice často na ministerstvu dopravy nebo na dolnorakouské vládě. Za měsíc jsem pozván na takovou jakoby neformální schůzku shodou okolností. Já se tady snažím z našeho ministerstva dopravy, z Jihomoravského kraje získat informace, abych uklidnil rakouské partnery a věřím, že to není jenom uklidňování, ale že jsou to pravdivé a jednou uskutečňující se věci.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka
Dopolední Radiožurnál teď má ve svém studiu velvyslance v Rakousku, je to Jan Koukal a bude hostem ještě další půlhodinu, tak si naše vysílání poslechněte.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Náš dnešní host v Radiožurnálu je velvyslanec v Rakousku. Jeho jméno určitě dobře znáte, je to také bývalý senátor, bývalý primátor hlavního města Prahy. Ještě jednou dobré dopoledne, pane Koukale.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku
Dobrý den.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Tak ještě jednou říkám Jan Koukal, velvyslanec České republiky v Rakousku. Vy teď v současné době žijete ve Vídni. Cítíte dnes jako bývalý primátor hlavního města Prahy s odstupem vůči Praze nějaký svůj dluh?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já bych se měl přiznat, že jako primátor jsem začínal se učit vlastně komunální politiku, my všichni po té revoluci jsme vlastně byli amatéři. A já jsem si našel město Vídeň jako takový vzor. Takže, já jsem hodně těch strategií opisoval z Vídně a celkem otevřeně. Já jsem spolupracoval s vídeňskou radnicí a dostal jsem různé materiály jako pomoc. Čili, ta strategická úvaha o vývoji města byla velice podobná a byla taky snadno do té administrativy zapracovatelná. Takže, já bych neřekl, že vidím nějaký dramatický dluh. Já, když se teď dívám kolem sebe, tak samozřejmě ta rychlost těch změn je věc, kterou asi jsme chtěli všichni, aby byla vyšší a já bych rád, aby některé věci běžely rychleji a možná, že bych dal větší prioritu některé především infrastrukturní záležitosti, která nás tady pořád trápí. My se po tom městě pořád pohybujeme hrozně. A třeba taková Vídeň, ti to udělali hodně dávno velice dobře, když bourali městské hradby, tak vytvořili jeden městský okruh a potom vytvořili ještě jeden, takový panský, vnitřní okruh a ten má čtyři pruhy. Dovedete si představit, že v Praze bude čtyřproudová silnice jedním směrem a čtyřproudová silnice druhým směrem jako okruhová vnitřní komunikace? Já už dnes ne.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Oni nám ještě zavřou jeden pruh a omezí rychlost na 50 kilometrů v hodině.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

To je opravdu zvláštní, možná, že ty tramvaje potřebují více klidu, zvláště na tom začátku anebo ti průvodčí, aby se lépe soustředili. Tomu já nerozumím. Myslím si, že hluk ve městě je prostě součástí toho světa. A jsou řešení opět. Vídeňské řešení je u teďka největšího patrně nádraží, které se tam buduje. To jsou skutečně stěny, které oddělují na kraji čtyřproudové nebo osmiproudové silnice, jak jsem říkal, obytnou část nebo domy, které přímo sousedí, chodníkem s touto komunikací a jsou průhledné. Je to nepochybně nějaká izolace. Dokonalé to nebude ve městě nikdy.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Když jste vstupoval vlastně na post primátora nebo možná ještě váš volební program, to byla pražská infrastruktura města, o tom jsme teď mluvili, životní prostředí, služby obyvatelstvu a otázka postavení města. Když tedy pomineme tu infrastrukturu, o které jsme teď mluvili, tam v těch ostatních bodech jste splnil svou funkci?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já myslím, že v tom životním prostředí my jsme udělali jednu zásadní věc a to jsem rád. My jsme změnili vlastně vytápění z uhlí hodně na plyn nebo prostě na jiné, kvalitnější zdroje energie. A z těch pevných zdrojů znečištění jsme opravdu udělali obrovský krok v Praze. Samozřejmě životní prostředí je neustále vyvíjející se, někdy konfliktní, někdy příjemný prostě soubor otázek, takže to nikdy nekončí. Ale ten první krok si myslím, že jsme udělali dobře.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Já jsem si velmi jistá, že Prahu sledujete i z Vídně. A má u vás někdo v rodině Openkartu?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Ne.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Každopádně jak se na takový hodně drahý a hodně nevýdělečný projekt díváte vy z Vídně?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Podívejte, já naštěstí do toho projektu příliš moc nevidím, nicméně bych se měl přiznat, že jsem absolvent matematicko-fyzikální fakulty, což spousta lidí ví, a tudíž mě různé tyto moderní technologie, především založené na aplikované matematice a programování, jsou blízké. Já mám jednu takovou věc a říkám ji nerad, ale když už jste se zeptala. Víte, já si myslím, že jedna karta je lístek na vlek a druhá karta je například MasterCard.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

A víc značek už mi, prosím, nejmenujte.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

No, nebudu, nebudu. A teď by bylo dobře, aby někdo řekl, na které straně prostě tedy tohohle toho intervalu ta pražská karta stojí.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Tak když to vezmeme znovu z toho vídeňského pohledu, tak je tady další projekt. Je možné, aby ve Vídni stály třeba tři kilometry cyklostezky 150 milionů korun?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já myslím, že vídeňská radnice je velice stabilní radnice. Bavili jsme se o těch strategiích, vídeňského starostu já znám z doby svého primátorování a on dneska přijíždí do Prahy. Takže, tam, kdyby se něco takového stalo, tak by to bylo předmětem velké diskuse. On by to nezačal, já myslím, že tam by se to nemohlo stát od začátku.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Velvyslanec v Rakousku je hostem dopoledního Radiožurnálu. Je to Jan Koukal.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Jan Koukal, velvyslanec naší republiky v Rakousku, to je náš host v dopoledním Radiožurnálu. Pane velvyslanče, když si představíme nějaké známé Rakušany, možná to budou sportovci, možná to budou umělci, s jakou představou jste na svůj post jel vy a jak se vám za těch pár let proměnila?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já myslím, že bych zůstal u toho, že Rakušané jsou velice podobní náтурой a takovými těmi životními cíli nám a že ten společný vývoj, ať byl v jakékoliv formě, je prostě téměř tisíciletý, a proto my pouze mluvíme různými jazyky, ale v podstatě jsme velice stejní. Takže, Rakušané dnes mají za sebou ale stabilnější, řekněme, epochu 60, 80 let, kdy oni žili v jakémsi jasném směru, ať byl pozitivní nebo negativní, byl jejich rakouský. A my jsme prožili různé turbulence a jsme takový trochu uspěchaný, teď máme pořád pocit, že něco musíme dohnat a že nepochybně během posledních dvou měsíců jsme neudělali to všechno, co by nás přiblížilo k tomu Rakousku. Oni jsou klidnější, a tudíž pro ně zábava příjemná trvá déle než u nás. Oni zůstanou ve Vídni, oni si tam najdou restaurace, hospůdky, zábavu, bruslení. To všechno ti Rakušané rádi dělají a tím jsou malinko jiní. Ale my bychom byli stejní, kdybychom tak nelítali po tom městě.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Co vlastně nevíme o Rakušanech? Je něco, co vás opravdu šokovalo, překvapilo?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já si myslím, že je toho spousta, co nevíme. Já myslím, že nám vlastně to vzdělání neposkytuje spoustu i historických faktů, které my jsme nemohli se v žádných učebnicích dočíst a pořád tam ještě nejsou. Třeba fakta, že na začátku minulého století Vídeň byla druhé největší české město. Tam bylo 400 tisíc lidí, kteří se hlásili ke znalosti českého jazyka a 200 tisíc lidí, kteří říkali, že je to jejich první jazyk. Dneska, když se ptáte ve Vídni, když děláte takovouhle analýzu, tak je to 25 tisíc lidí, což je teda regulérně, bych tak řekl, právně postavená menšina velice silná. A když půjdete na radnici do Vídně, ptáte, jak se jmenuje radní pro kulturu, tak se jmenuje Vavroušek /nesrozumitelné/ tak je to pan Richter nebo dneska je to někdo jiný, já teď nevím, ale nedávno to tak bylo. Čili, to je skutečně jakoby takové strašně promíchané a my to nevíme, jak to je silné, kolik tam existuje a jak schopných menšinových spolků, jak se také po Česku dokážou hádat, to my také o tom nevíme. Souvisí to s těmi různými vlnami migrace z České republiky samozřejmě. Ale tam potkáte pražská divadla, která tam pro menšinu hrají. To je naopak pro nás dost překvapivé, pro menšinu českou je to samozřejmě součástí jejich života.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Jan Koukal, bývalý primátor hlavního města Prahy, bývalý senátor, současný velvyslanec České republiky v Rakousku, to je náš host. Za chvíli už jdeme po vašich otázkách.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

S Janem Koukalem, velvyslancem České republiky v Rakousku, ještě strávíme pár minut nad vašimi otázkami, tak dejme se do toho. "Pane velvyslanče, jsem z Břeclavi a zajímá mě stav a další vývoj dálnice Brno-Vídeň." Pravda, trochu jsme už o tom mluvili, ale: "Proč není prosazována varianta přes Břeclav s minimálními náklady? Proč místo dlouhé dálnice přes Mikulov. Petr Utendorfský."

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já si myslím, že ta otázka je samozřejmě celkem běžná. Posledních pět let se neustále tato debata u nás vede. Jedna věc, ta dálnice, kdyby šla přes Břeclav, nebyla by levnější, ty studie jsou zavádějící. Je potřeba hovořit o obchvatu Břeclavi, je potřeba hovořit o tom, že na druhé straně, rakouské je krásný kraj vinných sklepů a tudy vést dálnici je samozřejmě trochu problematické, oni to nechtějí, to není jenom rozhodnutí od nás. A na té české straně my máme rychlostní komunikaci a kdybysme jo chtěli, tak se bavíme o 14 kilometrech v té mikulovské trase. Takže není ta argumentace přesná, ale směřujeme teď přes Mikulov, tak je podepsaná mezinárodní dohoda a já si myslím, že tam bysme měli zůstat už.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Takže, pro Břeclav to není žádná dobrá zpráva.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Já myslím, že oni určitě získají obchvat a ten si myslím, že pro Břeclav je daleko důležitější než dálnice.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

"Pane Koukale, v denním tisku se psalo o tom, že jste byl jedním z těch, kteří skupovali pozemky v místech budoucího obchvatu kolem Prahy. Bylo to v době vašeho primátorství, kdy ještě byl obchvat v projektu. Je to pravda? Za odpověď vám děkuji."

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

No, to je jednoduchá odpověď. Nebyl jsem pozemkovým a nejsem pozemkovým spekulantem. Možná, že kdybych to dělal, takže bych byl dneska daleko bohatší, to vidím na některých lidech. Ale já jsem to nedělal, já si myslím, že to není správné, aby politik zneužíval svého postavení.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Na kterých lidech to vidíte, pane primátore bývalý?

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

No, tak vidím ty rozvojové programy. Já bydlím v Hostivaři a dívám se na to, co se děje mezi Hostivaří a Průhonicemi a to skutečně jsou změny územního plánu a podobné finty. To přece známe, bohužel.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

"Vždy jsem fandil pražskému primátorovi Bémovi, ale po těch všech aférách mu nevěřím. Jaký názor na něj máte vy, zakladatel pražské ODS?"

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Tak já jsem s Pavlem Běmem na začátku jeho primátorování samozřejmě hodně spolupracoval a myslím si, že hodně jsme se spolu zabývali územním plánem, protože v podstatě ten první územní plán byla moje práce. Po 10 letech první oprava byla jeho práce, takže tam jsme se hodně viděli. Dál já už jsem se věnoval něčemu jinému. To, co se děje dnes v Praze, nevím nakolik je to objektivní, nakolik je to opodstatněné. Nelíbí se mi ten stav.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

"Dobrý den. Jak hodnotí v Rakousku naši péči o Šumavu? Četla jsem něco o žalobách. Je to pravda? Díky, Karla."

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Myslím si, že to o žalobách ještě není a snad to nebude, protože jsme nedávno podepsali smlouvu mezi Rakouskem a Českou republikou na ministerské úrovni, kde je jakási komise, která to bude monitorovat a snad ten kůrovec nějakým způsobem se omezí v dalším šíření. Ale není to ukončený problém.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

"Vážený pane velvyslanče, jak byste charakterizoval současnou rakouskou identitu? Děkuji vám za odpověď."

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

To není snadná otázka, je hezká. Já si myslím, že Rakušané jsou hodně zaměřeny na to prezentovat sebe jako Rakušana, že oni opravdu hodně o tu identitu bojují, aby to bylo něco jiného než Němci, než Bavoráci než jižní Tyrolané. Oni opravdu mají noviny, které se jmenují Rakousko. Mimořádná věc, která nikde není. Čili, tam skutečně ten problém identity a vypořádání se třeba s II. světovou válkou je pořád ještě otevřená otázka a já Rakušanům fandím.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

"Firma AV CZ vlastněná hornorakouskou vládou chce postavit na území naší republiky, konkrétně v Pardubicích velkokapacitní spalovnu toxických odpadů. Je normální, aby tatáž země, která kritizuje Českou republiku za existenci jaderné elektrárny, podporovala výstavbu spalovny toxických odpadů na cizím území?"

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Hm, to je znalý tazatel. Ta struktura vlastnická je skutečně taková, že v tom obrovském koncernu, tu základní matku skutečně většinově ale jenom vlastní hornorakouská vláda, což je ale v Rakousku celkem běžné, že všechny ty odpadové a energetické firmy začínají, řekněme, komunálním či obecně veřejným vlastnictvím. Dnes je to mezinárodní firma fungující v sedmi zemích, takže dnes už se to nedá tak jednoduše říct. Ale ten dotaz je správný. Ono to Rakousko není korektní v tom životním prostředí, v těch otázkách životního prostředí. Nakupují na jedné straně povolenky, na druhé straně tvrdí, že my znečišťujeme životní prostředí. Budují spalovny. Ale ty spalovny jsou nezbytné. Já si myslím, že jsou technické parametry a to by to mělo vyřešit.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Mám tady ještě jednu sladkou tečku od našeho posluchače: "Je vídeňský sachr opravdu tak výjimečný?"

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Je výjimečný a jeho začátek je krásný. Já to považuju za takový zgrclý dort a vopravdu to tak je.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Já to jenom přeložím. Zgrclý je zdrclý.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Pardon, já se omlouvám, já jsem se narodil v Brně. A ten dort vyrobil kuchtík, protože kuchař onemocněl a panu císaři se muselo něco podat a podalo se mu to se šlehačkou, chutnalo to a od té doby se to prodává.

Hanka SHÁNĚLOVÁ, moderátorka

Jan Koukal, velvyslanec České republiky v Rakousku, se na hodinu zastavil v dopoledním Radiožurnálu. Děkuji, že jste přišel a přeji šťastnou cestu zpátky. Na slyšenou.

Jan KOUKAL, velvyslanec České republiky v Rakousku

Na slyšenou.

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K ROZSUDKŮM TRESTU SMRTI V ÍRÁNU
V SOUVISLOSTI S POVOLEBNÍMI NEPOKOJI
A SÍLÍCÍM OPOZIČNÍM HNUTÍM
(9.2.2010)**

Ministerstvo zahraničních věcí ČR odsuzuje politické procesy a popravu oponentů režimu v Íránu.

Dne 28.1.2010 byli popraveni oběšením dva íránští občané, Mohammadrezá Alí-Zamání (37 let) a Áraš Rahmánípur (19 let), odsouzení k trestu smrti za „spiknutí proti státní moci a členství v ozbrojené protistátní skupině“. Nejméně devět dalších íránských občanů bylo odsouzeno k trestu smrti a v současnosti čeká na potvrzení rozsudku odvolacím soudem. Vše nasvědčuje tomu, že tyto události souvisejí s probíhajícími demonstracemi proti stávajícímu režimu v zemi.

ČR i EU dlouhodobě poukazují na vážná pochybení, jež v Íránu provázejí některé soudní procesy. Právo obžalovaných na spravedlivý soudní proces je zakotveno nejen v mezinárodních úmluvách, které se Írán zavázal dodržovat, ale i v íránské národní legislativě. Odsouzení k trestu smrti v případech, kdy není zaručen spravedlivý proces, je obzvláště zavrženíhodné.

MZV ČR vyzývá íránské úřady, aby upustily od násilných zákroků proti pokojným demonstrantům a aby zaručily právo všech obžalovaných na spravedlivý soudní proces, zvláště vzhledem k bezprostředně hrozícímu soudnímu potvrzení rozsudků trestu smrti vůči dalším osobám obviněným v souvislosti s probíhajícími politickými nepokoji. MZV ČR apeluje na íránskou vládu, aby naplnila doporučení, která jí adresovalo mezinárodní společenství v opakovaných rezolucích Valného shromáždění OSN.

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K UKRAJINSKÝM PREZIDENTSKÝM VOLBÁM
(9.2.2010)**

Ministerstvo zahraničních věcí s uspokojením zaznamenalo, že první i druhé kolo ukrajinských prezidentských voleb proběhlo v souladu s mezinárodně uznávanými demokratickými standardy. Vysoká účast voličů jasně prokázala zájem ukrajinského lidu o budoucnost jeho země.

Nyní je v první řadě důležité, aby vnitřní situace na Ukrajině zůstala klidná a stabilní a aby byly vytvořeny podmínky pro další uskutečňování a urychlení procesu demokratických reforem v zemi.

Ukrajina je významným ekonomickým a politickým partnerem České republiky a Česká republika je připravena pokračovat v rozvoji svých tradičně přátelských vztahů s Ukrajinou a podporovat Ukrajinu na její demokratické cestě k prosperitě a evropským hodnotám. Česká republika se těší na spolupráci s novým ukrajinským vedením jak na bilaterální úrovni, tak v rámci iniciativy Východního partnerství.

**ROZHOVOR S TOMÁŠEM POJAREM,
NÁMĚSTKEM MINIOSTRA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
PROFIL: TOMÁŠ POJAR**

(15.2.2010)

ČT 24, pořad: Studio 6.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Novým českým velvyslancem v Izraeli se stane 1.náměstek ministra zahraničních věcí Tomáš Pojar. Tomáš Pojar byl v minulosti taky mužem číslo 1 při vyjednávání se Spojenými státy o umístění amerického radaru v Česku. V minulosti taky řídil obecně prospěšnou společnost Člověk v tísni. Teď je hostem Profilu Studia 6. Dobrý den.

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Dobrý den.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Pane náměstků, zdá se, že ve vaší rodině skutečně nepadlo jablko daleko od stromu. Váš otec byl taky velvyslancem v Izraeli na začátku 90. let, od roku 90 do roku 94. Pokud se nemýlím. Radil jste se s ním, zda přijmout místo v Tel Avivu?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Musím říct, že jsem se s ním neradil, ale myslím si, že aniž bychom se o tom bavili, tak bychom dospěli k závěru, že taková nabídka se neodmítá a že samozřejmě jsem ji rád přijal a myslím, že i on rád přijal to, že se stanu velvyslancem v Izraeli a že tímto navážu na jakousi rodinnou tradici.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

No, právě. Kvůli té rodinné tradici chápete to místo v Tel Avivu, řekněme, jako něco víc než běžnou diplomatickou misi? Třeba jako srdeční záležitost?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak určitě to je srdeční záležitost. Já jsem v Izraeli studoval, prožil jsem tam část svého života, byla to moje vlastně první návštěva dlouhá v cizině v mém životě a nepochybně i to přispělo k rozhodnutí potom se do Izraele vrátit. Já nevím, kdybych dostal jinou nabídku, jak bych se k ní stavěl, já nejsem kariéerní a profesionální diplomat, ale taková to nabídka se neodmítne.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Když mluvíte o nabídce. Údajně jste dostal nabídku taky být velvyslancem ve Spojených státech. Prý jste to odmítl. Média o tom spekovala loni na jaře. Jak to bylo?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Já myslím, že není třeba se k tomu vracet. Já jsem žádné vážné nabídky, které by bylo přímo na stole, takové nedostal.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A aspiroval jste už tehdy na to místo v Izraeli?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Já jsem dostal nabídku do Izraele a tu jsem přijal.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tu nabídku jste dostal v posledních týdnech, anebo se o tom mluvilo právě už v loňském roce?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Ne, samozřejmě. Vláda o tom rozhodovala někdy před rokem, protože to střídání v Izraeli, ambasáda je již chvíli volná, protože Michael Žantovský přešel do Londýna začátkem října. Běžné střídání probíhá v létě, tady samozřejmě jsem čekal na to, že budou volby a že bych odjel po volbách a předal to svoje místo, volby nebyly, tím se to trochu i protáhlo, ale já jsem dostal vážnou nabídku a jednalo se pouze o Izrael a tu jsem samozřejmě přijal. To je myslím všechno, co bych k tomu řekl.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Čili ten v podstatě nenaplněný termín podzimních voleb byl tím hlavním důvodem oné delší přetržky na té misi v Tel Avivu.

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Do určité míry ano, ale to, že je velvyslanecký post prázdný 3 měsíce, zase, zase je poměrně běžné. Ještě když se k tomu připočítají Vánoce a izraelské svátky, tak vlastně ten post je prázdný 2 měsíce. Skutečně funkční je tam zástupce velvyslance, ambasáda naprosto normálně standardně funguje a není to samozřejmě tak, že by jeden den velvyslanec odjížděl a druhý den musel přijet nový velvyslanec.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

V tuto chvíli stále zůstáváte 1. náměstkem ministra zahraničních věcí. Jak dlouho, kdy odjedete do Izraele?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Měl bych v Izraeli být 1. února.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Izrael, Blízký východ je velmi exponované místo, je to velmi, řekněme, i problematické místo. Jak se připravujete na tu svoji diplomatickou misi?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak v tuto chvíli se připravuji tím způsobem, že vyplňuji nejrůznější formuláře, papíry, kartičky, obíhám nejrůznější místa tak, abych vůbec mohl vyjet a zároveň předávám tu svoji funkci, to své portfolio, předávám tu evropskou agendu. A normálně ještě funguji, do toho si

vybírám dovolenou, kterou si musím vybrat, takže dneska si vybírám další den své dovolené. Ale já musím říct, že nejenom že jsem v Izraeli byl tedy před těmi 20 lety a 2 roky jsem tam žil, ale poměrně často jsem se tam vracel, a to nejen do Izraele a do celé té oblasti, takže já se nepřipravuji v tuto chvíli nějak specificky konkrétně. Myslím si, že jedu do známého prostředí, ale prostředí nesmírně zajímavého, kde jde ledašcos dělat na té česko-izraelské lince těch našich vzájemných vztahů, ať už je to v ekonomice, v kultuře, ve výměně lidí, ve vědecko-technické spolupráci, nepochybně tam bude celá řada českých návštěv a já doufám, že přijedou izraelské návštěvy do České republiky.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Jak byste jako budoucí velvyslanec České republiky v Izraeli definoval český postoj ke klíčovým problémům na Blízkém východě, především k izraelsko-palestinským vztahům.

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Já myslím, že my jsme vždycky za těch posledních 20 let zastávali racionální postoj, který se snažil pochopit ty věci tak, jak skutečně jsou, nedívat se na tu situaci růžovými brýlemi a nemít zbožná přání o tom, co by bylo možné udělat. Ta situace je nesmírně komplikovaná a my jsme vždycky se snažili nabádat k praktickému, konkrétnímu přístupu a nikoliv vyzývat k velkým vizím mírovým, protože ty nemohou přeskočit tu vlastní situaci na místě.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Dokázal byste popsat nutné podmínky pro potenciální mír na Blízkém východě, je to třeba samostatný palestinský stát?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak já nemám pochyb o tom, že jednou samostatný palestinský stát vznikne. Ten stát samozřejmě musí být funkční a ty dvě základní nebo ty základní podmínky jsou 2, jednak to musí být, musí být všichni v bezpečí, musí se cítit bezpečně jak Izraelci, tak Palestinci. A samozřejmě musí to být územní prosperující, kde lidé mohou žít, kde lidé mohou obchodovat, kde lidé mohou fungovat a na základě toho lze budovat nějaký dlouhodobější mír. V tuto chvíli myslím, že máme být rádi za to, když není válka a pokud se situace zlepšuje na místě ekonomicky i z bezpečnostního hlediska, tak to jediné máme podpořit a uvítat.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Evropská unie včetně Česka se velmi striktně staví k radikálnímu hnutí Hamas. Je to z pohledu Evropské unie teroristická organizace, se kterou se nemluví. Je toto dlouhodobě udržitelný postoj?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak uvidíme, co bude dělat Hamas. Hamas je teroristickou organizací podle Evropské unie, když se podíváte na to, co Hamas dělá, tak skutečně se terorismem zaobírá, zaobírá se také samozřejmě politickou činností, to většinou teroristické organizace dělají, má i své sociální programy a v tuto chvíli já myslím, že není třeba nic měnit na tomto postoji. To neznámá, že nemáme spolupracovat s Palestinci, máme, naopak máme velmi výrazně prakticky spolupracovat s palestinskou samosprávou, s prezidentem Abbásem, s premiérem Fajádem a podporovat vznik funkční struktury palestinského státu na bázi tedy, tedy vlády prezidenta Abbáse.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Tomáš Pojar se velmi dlouhou dobu, velmi viditelně pohyboval ve sféře humanitární činnosti, narážím na vaše působení v Člověku v tísní. Potom jste přesedlal do oblasti diplomacie, která tak trošičku se blíží, řekněme, politické činnosti. To mně jistě asi nebudete oponovat. Proč ta změna? Měl jste pocit, že v té humanitární oblasti už nezmůžete a neuděláte to, co byste třeba chtěl?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak já jsem byl v Člověku v tísní 10 let, prakticky z toho jsem přes 7 let Člověka v tísní vedl, pokud se nemýlím, a já myslím, že jednou za takovou to dobu se jednou za čas je třeba změnit rytmus, změnit působiště, změnit působení. Alespoň já to tak musím dělat, protože jinak mě ta práce přestává bavit, nedávám do toho všechno, co bych chtěl a myslím si, že to je, potom neodvádím tak dobré výsledky, takže já jsem potřeboval změnu, dostal jsem nabídku jít na ministerstvo zahraničí a musím říct, že po 4,5 letech náměstkování pod 4 ministry, kterých jsem si, nebo se stále nesmírně vážím a byla to radost pod nimi pracovat, tak jsem také unaven, a to, že jsem kývnul a přijal místo v Izraeli, také svědčí o tom, že opět potřebuji změnu rytmu, ne abych méně pracoval, ale abych pracoval s větším zájmem, protože jsem skutečně za tu dobu kancelářské práce již unaven.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

A shodou okolností, smutnou shodou okolností se bavíme zrovna v době, kdy Haiti postihlo tragické zemětřesení. Zprávy, které z Haiti přicházejí, mluví o chaosu, mluví o zmaru. Vidíte s tou zkušeností pracovníka humanitární organizace, šefa humanitární organizace nějaké východisko, cestu, která by vedla z toho primárního chaosu?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak já myslím, že na Haiti je to zajištění primární bezpečnosti v danou chvíli o tom, aby tam mohla zahraniční pomoc proudit ať už jakékoliv formy, a v tuto chvíli si myslím, že pokud skutečně američtí vojáci tam nesjednají pořádek a neopraví základní komunikace a nezprovozní letiště, tak bude velmi těžké pomáhat. Haiti je blízko Spojeným státům, Spojené státy toto mohou udělat, dokáží, to rozhodnutí prezidenta Obamy je jediné správné, ale dokud nebude skutečně Haiti otevřeno tak, aby tam mohla humanitární pomoc proudit a ta rekonstrukce začít, tak ta situace bude opravdu smutná.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Já předpokládám, že jako 1. náměstek jste loajální ke svému šéfovi. Přesto zkuste mi, prosím, odpovědět z pozice člověka. Přišlo to rozhodnutí ministra zahraničí o poskytnutí pětimilionové pomoci pro Haiti včas, neměli jsme rozhodnout o té pomoci přece jenom trošičku dřív než po víc než 24 hodinách?

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Já myslím, že přišlo naprosto včas. Kdybychom rozhodli o 12 hodin dříve, nebo o den nebo dva později, tak v zásadě ve skutečnosti na místě by to nic neznamenal. V tuto chvíli není problém, že by nebyly humanitární organizace nebo nejrůznější fondy, že by neměly peníze, je problém, že se tam nemohou na místo dostat. Já myslím, že se máme soustředit na tu, na ten dlouhodobý horizont teď nějaké obnovy a skromným dílem jako Česká republika myslet, jakým způsobem můžeme přispět k obnově Haiti v následujících měsících či letech.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Je možné v té tragédii, haitské tragédie vidět i něco pozitivního, může to posledek, řekněme, nastartovat nějaké ekonomické, politické přeměny v zemi.

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Tak nepochybně může, ale je otázka, jestli se tak stane. Haiti je skutečně zemí zkoušenou vnitropoliticky, chudobou, tedy sociálně, a nejrůznějšími kalamitami a krizemi, které přicházejí každý rok v podobě hurikánů, a je otázka, co se na Haiti stane. Já myslím, že bysme si všichni přáli, aby Haiti byla funkční země, budeme dělat pro to maximum, ale garantováno to samozřejmě není, bude záležet také na samotných Haitťanech.

Jiří VÁCLAVEK, moderátor

Říká 1. náměstek ministra zahraničních věcí Tomáš Pojar, budoucí velvyslanec České republiky v Izraeli. Děkuju.

Tomáš POJAR, náměstek ministra zahraničí, budoucí velvyslanec ČR v Izraeli

Na shledanou.

.

**ROZHOVOR S VÁCLAVEM BARTUŠKOU,
VELVYSLANCEM ČR PRO ENERGETICKOU BEZPEČNOST
PROFIL: VÁCLAV BARTUŠKA
(16.2.2010)**

ČT 24, pořad: Studio 6.

David BOREK, moderátor

A my teď míříme na pravidelnou rubriku Profil. V té se dnes podíváme na energetickou bezpečnost České republiky už jenom proto, že dnes na žofínském fóru bude státní energetická koncepce projednávána i za účasti lidí jako je ministr průmyslu a obchodu, anebo také za účasti vyslance České republiky pro energetickou bezpečnost Václava Bartušky, kterého teď vítám ve vysílání Studia 6, hezký den.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost
Dobrý den.

David BOREK, moderátor

Chápu, že vaše angažmá, bych řekl, v té české politice nebo spíše v energetické politice má spíš mezinárodní přesah, protože se zabýváte spíše tou geopolitikou, kdo komu dává energii a kdo potom může koho vydírat energií. Domácí debata typu prolomení limitů v severních Čechách, vytěžit hnědé uhlí, nechat ho tam být, přijde vám to absolutně domácí něco, co vás nezajímá, anebo to má taky vztah k tomu, čemu se říká energetická bezpečnost?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Naopak, to je naprosto klíčové. Ono, víte, ten náš problém není v Rusku nebo v Saúdské Arábii nebo v Íránu, ten náš problém je doma. Naše očekávání, naše požadavky, naše nároky, náš životní styl je velice náročný a naše předpoklady toho, co chceme, kolik chceme mít tepla, světla, elektřiny jsou tak vysoký, že v podstatě bez velkých dovozů jsou dneska nemožné.

David BOREK, moderátor

To, co říkáte ovšem z toho by vyplývalo, že pokud tedy chceme mít takto krásně rozsvícené studio a krásně vytopené studio, tak možná je dobře tedy obnovit a rozšířit těžbu v severních Čechách, protože to je domácí zdroj, domácí uhlí, tam žádný diktátor nedrží kontrolu nad tím, co za to bude chtít.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Víte co, tady opravdu chybí říct české veřejnosti naprosto natvrdo, kolik energie vlastně spotřebujeme, kolik milionů tun uhlí potřebujeme rok co rok, abychom měli teplo, protože pro většinu lidí energetika je téma, které je vůbec nezajímá, protože tepla a světla je dost. Víte, nikdy v České televizi ještě nebylo zpravodajství o tom, že by dneska na dálnici D1 nebyla žádná bouračka, vždycky je pouze roli v nějakém problému, a v energetice prostě jsme zatím ještě pořád na tom velmi dobře. Ale ten okamžik nějakého zlomu se poměrně rychle blíží.

David BOREK, moderátor

Ale já se omlouvám, že to pořád vracím na tu přízemní a v tomto případě dokonce to není ani obrazně řečeno, on je to.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost
V podzemí.

David BOREK, moderátor

Přízemní, velice nízko položené téma. Mostecká pánev, rozšiřování a využívání posledních, ale stále ještě výrazných zásob hnědého uhlí, tak opravdu není to tedy strategický bod, alespoň z vašeho pohledu, protože vy evidentně jste člověk, který to vnímá tím mezinárodním prizmatem, není to ten bod, kdy si Česko má říct - toto je daleko lepší než ruský plyn, než arabská ropa, české uhlí?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Určitě je to důležitá strategická rezerva. To, co je teďka klíčové, je neprolomit limity bez toho, že by stát si zároveň vzal právo autorizovat stavbu nových elektráren, protože pokud se pouze prolomí limity bez toho, že by si stát vzal znova kontrolu nad elektroenergetikou, tak vám vzápětí v severních Čechách vyroste série privátních elektráren, které vytěží české uhlí, elektřinu prodají do Německa a nám tady zbyde smrad a pár nových vil okolo Prahy.

David BOREK, moderátor

No, a jaký bude rozdíl, když to bude státní elektrárna a bude to státní.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Ne státní elektrárna, ale stát povolí stavbu těch elektráren a hlavně určí, co s tím uhlím bude, poněvadž to uhlí je pod zemí, je stále ještě státu. Právo těžit mají společnosti, ale to uhlí patří státu a my zhruba za 3 roky budeme mít problém s tím, mít dost uhlí pro teplárny u nás. Tak je ten problém dneska největší to není elektřina, ale teplo.

David BOREK, moderátor

Mimochodem je to něco, v čem se třeba vaše názory změnily a v čem opsaly kruh po roce 89? To co teď říkáte, trochu působí, jako byste vyznával spíš státní přinejmenším velký státní dozor, když už ne státní vlastnictví energetických zdrojů.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Víte, svět se změnil okolo nás a já třeba důvod, proč český stát vytvořil pozici, kterou já mám dneska, je ten, že my jsme věřili ve volný trh, v liberalismus, v otevřenou ekonomiku a velká část světa hraje podle jiných pravidel. A s Čínou nebo Ruskem prostě nemůžete hrát podle liberálních pravidel, protože vždycky prohrajete. A dneska se i velká část Evropy vrací zpátky k tomu, že stát musí ve finále mít nějaká práva a povinnosti, protože je vnímám občany jako garant. Já jsem už v mé první zprávě před 3 lety napsal pro vládu takovou krátkou větu, že můžete privatizovat co chcete, ale ve finále je garantem tepla, světla, anebo dopravy pro všechny občany je stát, ačkoli to nikde v ústavě není, žádné právo na elektřinu tam není, nebo právo na dopravu. Prostě když vypadne ruský plyn dlouhodobě, tak lidi budou sházet shnilý rajčata na úřad vlády, nikoli na sídlo RWE Transgas.

David BOREK, moderátor

Mimochodem i toto by podle vás měla obsahovat ona nová koncepce, kterou ohledně české energetiky bude dnes řešit žofínské fórum, ale samozřejmě budou ji řešit hlavně politici v příštích měsících a letech.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Víte, to klíčové je říct české veřejnosti naprosto otevřeně tu špatnou zprávu, která zní - naše životní nároky jsou velice vysoké, budou stále dražší a budeme muset dělat stále více kompromisů, které se nám nebudou líbit. Ať prolomíme limity u nás nebo naopak budeme dělat stále další a další kontrakty se zeměmi, které nám úplně nevoní, nebo naopak dokážeme omezit svoji spotřebu.

David BOREK, moderátor

Ano. To je to, co by teď řekl Martin Bursík, kdyby tady seděl na to gauči ještě s námi a řekl by, že asi je tady velká rezerva v tom, zachovat si svůj životní standard, ale přitom výrazně snížit spotřebu energie a dokonce i zapojit obnovitelné zdroje, které taky nejsou arabské, ruské, čínské, i když v Číně se jich dost vyrábí, ale, myslím těch solárních panelů například, tak jak to tedy je? Může být biomasa, větrné elektrárny, solární energetika jakousi spásou, která podle vás vyřeší ono poměrně ošklivé dilema - ruský plyn a ruské vydírání, anebo české uhlí, ale také český smrad v Mostecké pánvi?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Víte, věřím tomu, že obnovitelné zdroje můžou hrát poměrně důležitou roli, můžou být třeba na úrovni 20 procent, ale pořád vám ještě zbývá těch 80 procent, které budete muset vyrobit tepla, světla, elektřiny vyrobit z nějakých fosilních paliv. Zda to bude uhlí, nebo plyn nebo přísně atom, to je otázka. Ale jako bavme se o tom, co bude většinový zdroj.

David BOREK, moderátor

Mimochodem, když se bavíme o onom neustále tedy zmiňovaném a nejenom snad mnou ruském nebezpečí a ruském potenciálu k vydírání v otázce energetiky, není vlastně atomová energie na tom úplně stejně jako například tolik demonizovaný ropný a plynový kohoutek? Uran, země, které mají uranové zásoby také, nejsou příliš početné a Rusko evidentně v tomto ohledu je uranovou velmocí. Má Česko založit svoji nezávislost energetickou na uranu?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Uran vám dává větší míru svobody, protože kromě Ruska, Kazachstánu má třeba ale i Austrálie nebo Nigér. A konec konců máme ho i u nás v Čechách. Ale zase jsme zpátky u té otázky, zda budeme ochotní znovu rozjet těžbu uranu, jinými metodami rozhodně už ne, vypalováním, vypalováním kyselinou sírovou, ale zda budeme ochotni tohle to udělat, nebo ho kupovat někde jinde. To je zase otázka pro českou veřejnost, jakou míru nezávislosti a jakou míru ceny chce snést.

David BOREK, moderátor

Mimochodem je tady příklad země, která má už několik desítek let výrazný podíl atomové energie, to je Francie. Pokud pomineme tedy některé menší státy východní Evropy, které zdělily tu a tam občas jakousi postsovětskou elektrárnu. Francie systematicky buduje jaderné bloky, vyrábí velkou část své energie a elektřiny z

atomu. Pozorujete opravdu na Francii jakýsi kýžený stav, že Francie v tomto ohledu je imunní vůči ruskému, arabskému případnému vydírání, anebo to tak úplně kýžené a růžové není ani v případě, kdyby Česko bylo takto krásně nezávislé?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

To jsou dvě věci. Jedna věc je mít velký podíl elektrické energie z atomu, to je, myslím, velice rozumné a Francii lze pouze závidět. Druhá věc je v oblasti zemního plynu nebo ropy mít diverzifikaci, mít více zdrojů. Francie má čtyři velké dodavatele a všichni jsou okolo 20 procent. Takže Alžírsko, Rusko i další dodavatelé jsou všichni relativně malí dodavatelé. Takže je nemůžou moc vydírat. Pokud máte dodavatele, který vám dává 80 procent.

David BOREK, moderátor

A vy to pozorujete na francouzské politice, že by takto byla suverénní, nezávislá?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Samozřejmě. No, protože pro ně třeba Rusko je příjemný diverzifikující dodavatel, který si vůči nim nedovolí ani desetinu toho, co si dovolí vůči nám nebo Slovensku.

David BOREK, moderátor

Poslední odpověď, zmiňte jednu zemi, pokud to není tedy Francie, která je pro vás ideálem v energetické politice tak, že není vydíratelná, že je dlouhodobě udržitelná v energetice?

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Ideál neexistuje, já myslím, že třeba Velká Británie, kromě oblasti elektřiny je velice rozumná, v oblasti zemního plynu nebo ropy je velice chytrá.

David BOREK, moderátor

Václav Bartuška, vyslanec České republiky pro energetickou bezpečnost. Děkuje, že jste přišel, na shledanou.

Václav BARTUŠKA, velvyslanec ČR pro energetickou bezpečnost

Děkuji, na shledanou.

**ROZHOVOR S MINISTREM JANEM KOHOUTEM
V ČESKÉM ROZHLASE RÁDIO ČESKO
MINISTŘI ZAHRANIČÍ EU JEDNALI O
ZNEUŽITÝCH DIPLOMATICKÝCH PASECH
(22.2.2010)**

moderátor

Je 8 minut po 15. hodině, posloucháte Rádio Česko, pořad Svět o třetí. Ministři zahraničí a evropských záležitostí z členských zemí Evropské unie odsoudili zneužití pasů občanů několika evropských zemí, kterého se dopustili zabijáci při likvidaci palestinského militanta Mahmúda Mabhúha minulý měsíc v Dubaji. Mezi cestovními doklady, které muži zneužili, byly i diplomatické pasy. Španělské předsednictví zařadilo zfalšování cestovních dokladů občanů Evropské unie do dnešní agendy šéfů diplomacií. Českou republiku na jednání v Bruselu zastupuje ministr zahraničí Jan Kohout, kterého teď mám u telefonní linky. Vítejte ve vysílání.

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí
Hezké odpoledne z Bruselu.

moderátor

Pane ministře, shodli se vaši kolegové, ministři zahraničí, na textu nějakého komuniké, které odsuzuje zfalšování pasů občanů Evropské unie bez jakýchkoliv problémů, nebo kolem toho byla živá diskuse?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Ten bod skutečně, jak jste říkal, byl dán na jednání španělským předsednictvím. Je, přijali jsme text prohlášení, ve kterém vyjadřujeme politování nad tím, že byly zneužity pasy občanů Evropské unie a případně i kreditní karty, ale žádná veliká diskuse kolem toho nebyla.

moderátor

No, když jste vyjádřili politování, tak hodláte s tím dělat i něco jiného, třeba než jenom tedy politovat?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Samozřejmě, že v tuto chvíli probíhá vyšetřování především těch zemí, kterých se to dotýká, které byly v tisku indikovány. Se zatím očekávají výsledky tohoto šetření.

moderátor

To komuniké nezmiňuje výslovně Izrael, který podle dubajských vyšetřovatelů za vraždou toho Mahmúda Mabhúha stojí. Je tomu tak?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Je tomu tak, máte pravdu. Není slůvko Izrael v textu tohoto prohlášení nenajdete.

moderátor

Španělský ministr zahraničních věcí Miguel Ángel Moratinos se dnes setká s izraelským ministrem zahraničí Avigdorem Liebermanem, sejít by se s ním měla i šéfka unijní diplomacie Catherine Ashtonová a britský ministr zahraničí David Miliband. Dá se očekávat, že od nich Lieberman uslyší to, co v komuniké tedy nebylo?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

To nemohu předpokládat a nevím, co bude předmětem jejich, tohoto jednání, protože ta agenda je mezi těmi, o kterých jste mluvil. Samozřejmě určitě ...

moderátor

To vám nikdo neřekl, jako představiteli jedné z členských zemí?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Tak, to jsou individuální schůzky. Já jsem měl včera s panem Liebermanem vlastní schůzku a také jsem neinformoval ostatní o tom, že se s ním sejdu a jakou chci projednávat agendu. Čili to je vždycky jaksi jednotlivý. Pokud jde o paní Ashtonovou, je to vlastně první schůzka, pokud vím, s panem Liebermanem. Čili myslím si, že tam bude širší spektrum otázek, než je jenom tato otázka, zda ti, kteří se podíleli na takzvané, v tuhle chvíli /nesrozumitelné/ ministra, ale pravděpodobně zabití toho palestinského radikála, tam byli či nebyli Tohle je otázka, která bude pravděpodobně předmětem jednání. Ale dovedu si představit, že spíš se bude mluvit celkově o tom mírovém procesu v tom, že v tuto chvíli je zablokován, jak ho uvolnit a jaká by měla být role Evropské unie v tom.

moderátor

Bavili jste se o tom tedy i vy včera na té schůzce, kterou jste vy měl s panem Liebermanem?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Já jsem se o tom nebavil, protože české pasy nebyly žádným způsobem zneužity. My máme naše pasy velmi úzce pod kontrolou, takže čeští občané můžou být klidní, ke zneužití českých pasů nedošlo.

moderátor

A vy si myslíte, že je méně pravděpodobné, že by byly zneužity české pasy než pasy některých jiných zemí Evropské unie? Ta kontrola, o které jste hovořil, je v České republice vyšší, než jinde?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Tak my všechny diplomatické pasy máme skutečně pod vysokou kontrolou, máme všechny pasy biometrické v tuto chvíli, čili ta evidence je velmi dobrá a pokud ...

moderátor

A to jinde není tedy?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Já si nejsem jist. Myslím si, že v tomto jsme někde opravdu na špici.

moderátor

Může celý ten incident nějak vážněji poznamenat vztahy Evropské unie a Izraele?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Já nepředpokládám. Samozřejmě je to nepříjemnost, která se objevila, ale nepředpokládám, že by nějakým fatálním způsobem měly poškodit vztahy EU, Izrael. Myslím, že všem nám jde o to, aby ve skutečnosti nastal už nějaký pohyb v těch mírových jednáních. Je tam skutečně velmi silně zdůrazněno politováníhodnost toho, aby k podobným věcem už nedocházelo, aby se neopakovaly, to je rezolutní, to bude ta hlavní message a stejně tak, že jaksi odklizení protivníků podobným způsobem, aniž předjímám, kdo a jak se podílel na té vraždě, protože to není zatím došetřeno a dubajské autority na tom pracují, že není vhodnou cestou.

moderátor

Mezi zeměmi, které vyjádřily obavy z falšování cestovních dokladů, jsou také Spojené arabské emiráty. Mluvilo se na té ministerské schůzce o možných dopadech toho incidentu na vztahy a teď mezi Evropskou unií a třetími zeměmi?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

No, ministr zahraničních věcí Spojených arabských emirátů obvolal několik našich kolegů a skutečně zdůraznil to, že by mohlo v jistém případě, pokud by se nic v této věci nekonalo, jako, že se koná, to znamená, že ta šetření skutečně ve všech těch zemích probíhají, aby se zjistily skutečně detaily toho, jak a kdy a kým a jakým způsobem byly ty pasy zfalšovány, že v tomto případě, kdyby k tomu nedošlo, že by to zatížilo vztahy mezi arabskými emiráty a Evropskou unií.

moderátor

Osoby, jejich pasy byly zfalšovány, teď prý stíhá Interpol. Dostane se jim nějaké ochrany a nebo je možné, že je Interpol zatkne přesto, že se na vraždě, nebo na zabití předáka Hamásu nijak nepodíleli a mohou tedy být de facto jaksi oběťmi skutečných pachatelů?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Já myslím, že každý, kdo je obviněn a posléze i zadržen, že má právo na především na spravedlivý soud a ve kterém musí být ti, kteří jednak požádali o to zatčení, tak i v průběhu toho líčení musí být předloženy důkazy, že tomu tak nebylo a že ti lidé skutečně spáchali to, z čeho jsou obviňováni.

moderátor

Mezi další témata, která jste měli dnes projednat, patří politika Evropské unie vůči Íránu. Jak by měla vypadat? Existuje jednotná představa v celé Evropské unii?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Já bych řekl, že to bylo zatím další kolo jednání o tom, jakým způsobem reagovat na ty nejasnosti ohledně íránského jaderného programu. My víme, že ten program dlouhodobě je netransparentní, máme i k dispozici zprávu Mezinárodní agentury pro

atomovou agentury z minulého týdne, která indikuje, že se jedná o program, který vede k výrobě nukleární bomby, nebo nukleární zbraně, takže Evropská unie je zastáncem toho dvojího přístupu, nebo toho dvoukolejného přístupu. To znamená vztahy vyjednat s Íránem nějakou dohodu ohledně obohacování uranu, na těch 20 % pro ten pokusný reaktor v Teheránu, pro potřeby medicínské a zároveň se připravuje na situaci, kdy nedojde k takové dohodě a kdy skutečně Teherán bude pokračovat v tom naprosto neprůhledném, pro Mezinárodní společenství, nikoliv pro Evropskou unii, skutečně mluvíme o Mezinárodním společenství, o OSN a Mezinárodní atomové agentuře, pokračovat. Čili o tom, jakým způsobem by na to měla reagovat a shodné je na tom, že by to měly být sankce.

moderátor

Co dalšího jste, stačí už jenom stručně, ještě stihli. Měli jste mít, pokud vím, tedy na jednání ještě pomoc zemětřesením zničenému Haity, vývoj na Ukrajině a také Libyi, která pozastavila kvůli sporu se Švýcarskem vydávání víz občanům třetích zemí, tvořící schengenský prostor, zvládli jste tohle to všechno a z čeho byl nějaký konkrétnější výstup?

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Zvládli jsme to všechno, tak jak říkáte, pokud jde o závěry rady Zimbabwe, jenom bych řekl, že byly prodlouženy sankce na Zimbabwe ...

moderátor

Ještě Zimbabwe jste, ano, dobře.

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

No ještě jsme měli závěry rady k Moldavsku, kde přesto, že k velkému posunu nedochází, přece jenom z toho listu těch, kterým nebylo dovoleno vstupovat do Evropské unie z té části Moldavska, která se nazývá někdy Podněstří, tak byli uvolněni 3 lidi, protože mírné signály toho, že podněsterské autority chtějí nějakým způsobem hledat řešení a komunikovat o tom řešení. Čili, to bylo jaksi jako povzbudivý signál poslancům Evropské unie. A pokud jste mluvil o těch záležitostech, týkajících se Haity, byla to příprava jedna na tu donorskou konferenci v New Yorku, kde bude reprezentovat Unii bronsa Ashton a zatím nepadaly žádné cifry ohledně toho, kolik by měla na to Evropská unie dát peněz, ale to základní, řekl bych, poučení z celé té kauzy je, že Evropská unie nemá vybudovaný systém nějaké jasné integrované civilní ochrany, která by byla v případě takových velkých zemětřesení aktivována a že je třeba se vrátit k některým nápadům, které tu v minulosti byly, jako byl třeba například komisaře Barniera, myslím, že před 5 nebo 8 lety. Pokud jde a ta lybijská víza, která jste ještě vzpomněl, je to citlivý problém samozřejmě, protože má několik rovin a má svoji i historii. Všichni víme, jak celá ta záležitost vznikla, že byl zadržen švýcarský ...

moderátor

Ono je to asi na samostatné téma. Já vím, že jsem se na to ptal, ale už to asi nestihneme. Rádi vám když tak zavoláme příště, jo, až se, až se to nějakým způsobem posune. Děkuji mockrát. Tolik šéf české diplomacie, ministr zahraničí Jan Kohout, na slyšenou a díky.

Jan KOHOUT, ministr zahraničních věcí

Na slyšenou, já děkuji za pozvání do vysílání.

**ROZHOVOR S MICHAЕLEM ŽANTOVSKÝM,
ČESKÝM VELVYSLANCЕM VE VELKÉ BRITÁNII, BÝVALÝM TISKOVÝM
MLUVČÍM A PORADCEM VÁCLAVA HAVLA.**

**VZPOMÍNKY NA PROJEV VÁCLAVA HAVLA V AMERICKÉM KONGRESU
(25.2.2010)**

ČRo Rádio Česko, pořad: Rozhovor na aktuální téma.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Byl to jeden z nejsilnějších okamžiků té doby - roku 1990, tak mnozí hodnotí projev tehdejšího prezidenta Václava Havla v americkém Kongresu v únoru 90.

Václav HAVEL, bývalý prezident České republiky /ukázka z projevu/

Vážený pane předsedo, vážený pane prezidente, vážení senátoři, poslanci, dámy a pánové, mí poradci mi poradili, abych vystoupil při této důležité příležitosti česky. Nevím proč. Snad proto, že chtěli, abyste si vyslechli libozvučnost mé mateřštiny.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Od tehdejšího Havlova projevu před americkými zákonodárci, jehož ukázky nedávno odvysílala Česká televize, je to už 20 let. Havel tehdy projev skutečně pronesl v češtině a Kongresu ho tlumočil tehdejší jeho tiskový mluvčí a poradce Michael Žantovský, nynější velvyslanec v Británii, zdravím, pane velvyslanče, do Londýna.

Michael ŽANTOVSKÝ, český velvyslanec ve Velké Británii, bývalý tiskový mluvčí a poradce Václava Havla

Dobrý den.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Václav Havel byl vlastně první bývalý disident, zároveň představitel postkomunistické země, který přijel do Spojených států, bylo to od začátku zřejmé, že to bude právě on, kdo v Americe ohlásí pád železné opony, nebo byli ve hře ještě jiní, jako třeba Lech Walesa?

Michael ŽANTOVSKÝ, český velvyslanec ve Velké Británii, bývalý tiskový mluvčí a poradce Václava Havla

Tak americká politika, americká veřejnost a troufám si tvrdit, že i celý přinejmenším západní svět tehdy sledoval události ve střední a východní Evropě s velkou pozorností, a to jak v Polsku beze sporu, tak v České republice, tak v Německu, tak v Maďarsku, čili nebyli jsme rozhodně jediní, ale to vystoupení Václava Havla před oběma komorami amerického Kongresu představovalo určitý symbolický okamžik a také svůj, myslím, literární a rétorickou kvalitou se řadil mezi ty výjimečné okamžiky.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Možná i proto ten projev američtí zákonodárci třicetkrát přerušili potleskem, anebo vzpomínáte si, čím zejména je nadchnul?

Michael ŽANTOVSKÝ, český velvyslanec ve Velké Británii, bývalý tiskový mluvčí a poradce Václava Havla

Tak nadchnul je svým humorem, jazykem, který nebyl takovým tím běžným politickým jazykem, ale byl jazykem, který prozrazoval dramatika a literáta a také některými myšlenkami, především tou myšlenkou, kterou Václav Havel tlumočil Kongresu: "Když chcete pomoci nám, pomozte Rusku," jako by tehdy již jaksí předvídal, že Rusko se bude vyvíjet velmi složitou cestou v příštích 20 letech a že bude nadále představovat pro zbytek světa jak řadu příležitostí, tak i určité problémy. Zaujal, neříkám, že nadchnul, ale zaujal i tou myšlenkou, která popírala jaksí základní dogmata marxismu, že není pravdou, že, že ta materiální nadstavba je nad tou duchovní, nýbrž naopak, že duch předchází hmotě, to je, myslím, myšlenka, nad kterou celá řada amerických zákonodárců přemýšlela velmi dlouho a někteří možná přemýšlejí dodnes. Takže byl to, byl to opravdu výjimečný okamžik, my jsme to do té míry ani nečekali a dlouho jsme se i vyrovnávali s emocemi té chvíle.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Před chvílí jste mluvil o Rusku, je zajímavé, že ta cesta se uskutečnila krátce před tím, než Václav Havel odjel do Kremlu domluvit odchod sovětských vojsk, to byl už záměr prezidenta a jeho spolupracovníků?

Michael ŽANTOVSKÝ, český velvyslanec ve Velké Británii, bývalý tiskový mluvčí a poradce Václava Havla

Ano, to byl záměr a zase prozrazuje, myslím, trošku ruku dramatika, byl to záměr na jednu stranu podtrhnout novou orientaci naší zahraniční politiky navázat silné vztahy s nejsilnější západní mocností a se západním světem a na druhé straně v tom byl záměr překonat to minulé období, pro nás značně složité a bolestné a postavit vztahy s Ruskem pod vedením prezidenta Gorbačova na novou základnu a tak to bylo zamýšleno ve spojitosti od samého začátku.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Na tu cestu Václava Havla do amerického Kongresu a vůbec do Spojených států vzpomínají i dnes mnozí tehdejší organizátoři a Američané vůbec, vzpomínám si na to, že v článku týdeníku Respekt na toto téma je psáno, že úředníci amerického ministerstva zahraničí tehdy ve spolupráci s Madeleine Albrightovou, tehdy profesorkou Georgetownské univerzity, najali mnohé dobrovolníky, studenty, z nichž se pak vyvinuli vlastně spojenci Československa a pak České republiky, myslíte si, že aura Havlovy osobnosti a atmosféra té návštěvy pomáhaly i v těch budoucích letech, pomohly třeba k přijetí České republiky do NATO?

Michael ŽANTOVSKÝ, český velvyslanec ve Velké Británii, bývalý tiskový mluvčí a poradce Václava Havla

Ten, ten moment byl tak silný, nejenom pokud se týče toho projevu v Kongresu, ale i pokud jde o Havlovu návštěvu v New Yorku a tu velkou kulturní slavnost, kterou tam uspořádali pro něj v katedrále St. John Divine a o další okamžiky té návštěvy, z toho jsme skutečně těžili, těžili celá léta. Samozřejmě jenom kvůli Václavu Havlovi a kvůli jeho úspěšné návštěvě by nás do NATO nepřijímali, ale byla to svého druhu návštěvenka, která, která představila Českou republiku nebo tehdejší vlastně ještě Československou federaci jako zemi, která míří k demokracii, která míří na Západ, která má jaksí schopné a silné představitele, a to nám zajisté pomáhalo později v jednáních o rozšiřování NATO i v řadě jiných otázek.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Michael Žantovský, nynější český velvyslanec v Británii, v únoru 1990 byl tiskovým mluvčím a poradcem tehdejšího prezidenta Václava Havla. Děkuji vám za vzpomínky, na shledanou.

Michael ŽANTOVSKÝ, český velvyslanec ve Velké Británii, bývalý tiskový mluvčí a poradce Václava Havla

Já děkuji, na shledanou.

ČEŠTÍ ZÁSTUPCI V EVROPSKÝCH INSTITUCÍCH

FÜLE BERE DO KOMISE DIPLOMATKU Z ČERNÍNA (10.2.2010)

E15: Nastupující a včera (9. 2.) potvrzený komisař pro rozšíření a politiku sousedství, bývalý ministr pro evropské záležitosti Štefan Füle, si bere do kabinetu kromě kolegyně z Úřadu vlády a zkušeného znalce bruselské scény také posilu z ministerstva zahraničí.

Novou tvář je Alena Obrusníková, která působila na zmíněném rezortu od roku 2002. Prošla mimo jiné ambasádami v Aténách a Bělehradě. Před nástupem k Fülemu byla tajemnicí prvního náměstka Tomáše Pojara. Podle informací deníku E15 se bude věnovat tématům jako vzdělání, kultura, mnohojazyčnost či ochrana spotřebitelů. Jejímí prioritami budou vztahy EU s Arménií, Ázerbájdžánem a Gruzii. Pro svého šéfa bude psát projevy a pomáhat v kontaktech s českými protějšky. Zástupkyní šéfa týmu, Brita Simona Morduea, se stala Jana Katarina Šindelková, někdejší první tajemnice českého velvyslanectví v Bělehradě a ředitelka Füleho týmu ve Strakově akademii. „Budu mít oblast jihovýchodní Evropy, konkrétně Srbsko, Bosnu a Hercegovinu, Kosovo, Černou Horu, stejně jako Moldávii a Albánii,“ sdělila Šindelková.

V sedmičlenné sestavě dostal příležitost také Pavel Bouda, původně novinář a posléze spolupracovník předešlého komisaře Vladimíra Špidly. Zaměří se na teritorium Blízkého východu a problematiku zaměstnanosti, sociálních záležitostí, vědu, výzkum či daně a cla.

Zbytek štábu tvoří Francouz Gilles Bertrand, Nizozemec Rudiger Boogert, Němec Claus Giering, Polka Iwona Piórková a Carmela Rizzová.

Do Bruselu, konkrétně do manšaftu švédské komisařky pro vnitřní záležitosti Cecilie Malmströmové, se vrací po mateřské dovolené Karolína Kottová, jež radila v minulé komisi místopředsedovi a komisaři pro spravedlnost, vnitro a bezpečnost Franku Frattinimu. „Budu se věnovat ochraně hranic, boji s ilegální imigrací a vízové politice,“ uvedla Kottová.

Ze čtyř Čechů, kteří účinkovali v minulém období v kabinetech Vladimíra Špidly, respektive Güntera Verheugena, se v nové komisi s jistotou neobjeví Špidlův kolega Jan Jařab. Od 11. ledna stojí totiž v čele Regionálního zastoupení vysoké komisařky OSN pro lidská práva, které bude dohlížet na danou problematiku v EU a kandidátských zemích. „Jde o nový úřad, vyhrál jsem v konkurzu,“ řekl Jařab.

Evropská komise, kterou schválilo včera ve Štrasburku plénum Evropského parlamentu, má 27 členů. V začínající pětiletce ji povede, stejně jako dosud, Portugalec José Barroso. Mezi portfolii, z nichž některá byla pozměněna nebo nově zřízena, se za silná považují hospodářská soutěž (Španěl Joaquín Almunia), vnitřní trh a služby (Francouz Michel Barnier) či energetika (Němec Günther Oettinger).

Český zástupce Štefan Füle se bude podílet na procesu přijímání nových členů, a tím tedy strategii dalšího vývoje EU. Jeho blízkou spolupracovnicí a de facto i nadřízenou bude britská baronka Catherine Ashtonová, místopředsedkyně komise a vysoká představitelka EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

**ROZHOVOR S ALEŠEM ŘÍHÁČKEM,
ŘEDITELEM ODBORU STRATEGIE, MARKETINGU A KOMUNIKACE
AGENTURY CZECH TRADE**

**ÚČASTNIT SE VELETRHU BEZ PŘÍPRAVY JE RISK
(8.2.2010)**

Pražský deník, autor: Jozef GÁFRIK. Při podpoře veletržní aktivity českých podniků v cizině významně pomáhá proexportní agentura CzechTrade. Dokládá to i rozhovor s Alešem Řiháčkem, ředitelem jejího odboru strategie, marketingu a komunikace.

* Program společné účasti na specializovaných zahraničních výstavách a veletrzích v období 2010 až 2012 právě odstartoval. Můžete říci, za jakých okolností vznikl? Účast na specializovaných zahraničních výstavách a veletrzích v tomto období bude financována ze strukturálních fondů Evropské unie, konkrétně z operačního programu Podnikání a inovace. Realizátorem projektu je agentura CzechTrade, která loni vypsala výběrové řízení na dodavatele. V něm zvítězila Hospodářská komora České republiky.

* Je už možné kvantifikovat zamýšlenou pomoc?

Předpokládáme, že v rámci projektu bude během těchto tří let nejméně 1400 firmám umožněno zúčastnit se více než stovky zahraničních veletrhů. V tomto roce se počítá zhruba s 30 výstavními akcemi, o které projeví zájem oborové svazy a asociace. Jednotlivé veletrhy tedy – na rozdíl od tradičních účastí CzechTrade na zahraničních akcích – nevybírají naši zástupci v zahraničí, ale seznam se připravuje na základě požadavků různých profesních sdružení.

* O jakou sumu půjde v případě jednorázové podpory?

Každá firma může získat podporu až sto dvacet tisíc korun. Jde o krytí vybraných přímých nákladů spojených s veletržní expozicí. Hospodářská komora navíc vystavovatelům zajistí marketingovou podporu v místě konání veletrhu a vyřídí administrativu spojenou s účastí na akci. Počet účastí není omezen.

* Jaké máte poznatky, neklesá v dobách internetu význam veletrhů jako marketingového nástroje?

Nazákladě našich zkušeností mohu říci, že zcela jistě neklesá. Firmy se shodují v tom, že osobní prezentace na veletrhu spojená s přímým kontaktem s potenciálním klientem je pro ně velmi přínosná. Důležité však je, aby zástupci podniků jezdili na veletrhy dobře připraveni, a mám teď na mysli hlavně zahraniční akce. Je nutné předem se seznámit s daným trhem, mít alespoň základní povědomí o stavu odvětví, ve kterém se chce firma uplatnit, připravit si odpovídající propagační materiály – a především – mít předem domluvená jednání s potenciálními partnery.

* Čili dobrá, pečlivá příprava je podle vás rozhodující?

Odjet na zahraniční veletrh a čekat u stánku, jestli si mě někdo všimne, je opravdu spíše dobrodružství a důsledkem bývají často zbytečně vynaložené peníze.

* Jak firmám pomáhá v tomto směru agentura CzechTrade?

Prezentace firem na zahraničních veletrzích pod naší hlavičkou je tradiční službou agentury Czechtrade, o kterou je mezi exportéry velký zájem. V roce 2009 se těchto veletrhů zúčastnilo s námi 464 firem. V tomto případě akce vybírají naši zástupci v zahraničí, kteří mají přehled o všech veletrzích v daném teritoriu. Umějí odhadnout, který z nich je z českého hlediska nejzajímavější.

* Jak hodnotíte efektivnost této pomoci?

Naši kolegové přímo na místě jsou schopni zajistit důležité kontakty, domluvit schůzku s partnery přímo na veletrhu, asistovat při jednáních. Pokud podnikatelé tyto skutečnosti nepodcení, veletrhy jsou mnohdy startem úspěšných obchodů.

* Připravujete nějaké akce pro české podnikatele v rámci letošní světové výstavy EXPO v Číně?

Ne, v přímé souvislosti se světovou výstavou EXPO v Šanghaji neplánujeme pro podnikatele žádné akce. Nicméně v době konání světové výstavy (květen až říjen 2010, poznámka redakce) se plánuje účast českých firem na odborném veletrhu „Transport a logistika“ a zapojíme se do aktivity také v rámci šanghajského veletrhu „100% Design“. Organizujeme tam seminář na téma průmyslový design. Navíc naše šanghajská kancelář dlouhodobě spolupracuje na přípravě výstavy EXPO. Štáb, který připravuje českou účast, využívá totiž již několik měsíců její zázemí.

**ROZHOVOR S ALEXANDREM PRIMAKOVEM, BÝVALÝM RUSKÝM
PŘESEDOU VLÁDY, EXMINISTREM ZAHRANIČÍ A EXŠÉFEM ROZVĚDKY
PRO DENÍK PRÁVO
PRIMAKOV: V ZÁJMU RUSKA JE STABILNÍ ČESKO
(10.2.2010)**

Je vám 80 a celý život jste strávil ve státních službách. Nejdříve pro SSSR, pak pro Rusko. Jaký je mezi nimi rozdíl, případně shoda?

Shoda je velká. Lidé jsou stejní. Mnozí jsou dokonce nostalgičtí, že Sovětský svaz už neexistuje. Nikoli proto, že by zapomněli, že v SSSR byla spousta negativ, ale šlo o veliký stát, o který jsme přes noc přišli. Rusko však zůstává největší zemí světa, má 40 procent světového nerostného bohatství. Je nástupnickým státem SSSR a bohudík se podařilo stáhnout do Ruska celý jaderný arzenál bývalého SSSR. Co se týče raket a jaderných zbraní, je Rusko srovnatelné s USA. Ale je velmi dobře, že neexistuje konfrontace, která tu byla za studené války.

V čem je Rusko jiné?

Zásadní rozdíl je v tom, že Rusko má tržní hospodářství.

Čistě tržní, nebo s jinými prvky?

Mluvíte zřejmě o názoru, že účast státu v tržním hospodářství způsobuje, že tržním být přestává. To není správný názor. Současná krize to ukázala. V mnoha státech, nikoli však v Rusku, došlo k částečnému znárodnění. V Rusku intervnuje stát do ekonomiky dvěma způsoby. Za prvé je vlastníkem a za druhé regulátorem, a to vedle trhu. Obě tyto formy jsou v kapitalismu přítomny. Ba co víc, v určitých obdobích kapitalismus bez nich nemůže pokračovat.

A takové období podle vás právě nastalo?

Nyní, za krize, bez jakýchkoli pochybností.

SSSR formálně pohřbili tehdejší prezidenti Ruska, Ukrajiny a Běloruska Jelcin, Kravčuk a Šuškevič, kteří podepsali příslušný dokument v Bělověžském pralese v Bělorusku. Ve vaší knize Svět bez Ruska?, která právě vyšla v češtině, je nazýváte osobami, které chystaly státní převrat, a říkáte, že Gorbačov je měl obklíčit vojáky. Ale nezatýkat je – jen jim ten chvatně sepsaný dokument o rozpadu SSSR sebrat. Já ale v žádném případě nechci, aby si čtenáři mysleli, že v mé osobě mají co do činění s člověkem, který do roztrhání těla hájí vše spojené se SSSR. To vůbec neodpovídá skutečnosti. Sovětský svaz se zhroutil přes noc právě proto, že byl rozdírán vnitřními rozpory.

Jak byste přesvědčoval běžného Čecha, že se nemá bát ruského medvěda?

Vynasnažil bych se. Nevím ovšem, nakolik bych byl úspěšný. Budeme-li Rusko vnímat jako medvěda, který co nevidět zalehne východní Evropu, pak jde o setrvačnost v myšlení ještě z dob existence Sovětského svazu. Tehdy měla obrovský vliv na politiku SSSR konfrontace s USA. Moskva měla strach, že některý stát odpadne od sovětského bloku a přeběhne k Američanům. A tak reagovala často naprosto zbytečně. To se týká i Československa za Dubčeka: šlo o pokus obnovy socialismu, a potlačovat tento proces bylo, jemně řečeno, kontraproduktivní. Dnes nic takového v ruské zahraniční politice není ani náznakem. Nemá to ideologický základ.

Jaký ten základ tedy je?

Geopolitický. Pragmatický. Chceme samozřejmě hájit své národní zájmy, ale jsem pevně přesvědčen, že to budeme dělat formou, která nepovede ke konfrontaci. Občas se ale nedaří takovou formu nacházet. Není však jediný příklad, kdy jsme použili sílu proti státu, který si nezačal jako první.

Jak jste pak vnímal ruskogruzínskou válku? Vyrůstal jste přece v Tbilisi, máte tam přátele.

Věděli jsme, že Saakašvili připravuje konfrontaci. Jeden velmi vysoce postavený Američan mi říkal, že už v dubnu 2008 USA Saakašviliho na poslední chvíli kleply přes prsty, když chtěl vůči Abcházii udělat totéž, co později provedl Jižní Osetii. Velvyslanec USA v Moskvě mi řekl, že Condoleezza Riceová přijela za Saakašvilim s požadavkem, aby proti Jižní Osetii nic nepodnikal. Ten ale komunikoval jenom s McCainem, s Cheneyem, s dalšími neokonzervativci, kteří měli zájem na vtažení Ruska do konfliktu. My jsme vysílali varovné signály, že zasáhneme: čtyři ruská vojenská letadla v demonstrativním letu nad Jižní Osetií, manévry ruské armády, po nichž se jednotky nestahují, ale zůstávají podél hranic – tak jsme varovali, že se budeme muset do této věci vložit. Nemůže to ovšem, vzhledem k těmto okolnostem, sloužit jako příklad, jak medvěd zalehl svého souseda.

Prezident Dmitrij Medvěděv v závěru loňského roku předložil NATO návrh projednat novou bezpečnostní smlouvu. Její základní motto – nerozšiřovat bezpečnost jedněch na úkor druhých – NATO interpretuje jako snahu Moskvy získat možnost vetovat rozšíření Aliance nebo její kroky. Myslíte, že je taková smlouva reálná?

Má bezesporu perspektivu. Klíčový moment spatřuji v tom, že ruský návrh je založen na nutnosti společného působení organizací, které v tomto prostoru již existují. Musí se vytvořit systém, který zapojí všechny tyto organizace – včetně NATO a SNS – do procesu stabilizace.

Nejcitlivějším bodem je ovšem vztah Ruska k dalšímu rozšíření NATO. Bylo to vidět v době, kdy se v této souvislosti hovořilo o Gruzii či o Ukrajině.

Víte, když jsem byl ministrem zahraničí, podstoupil jsem hotový diplomatický maratón a dopracovali jsme se k Zakládajícímu aktu o vzájemných vztazích, spolupráci a bezpečnosti. Svou pozici jsme hledali. Zpočátku Jelcin v Polsku řekl: Chcete-li do NATO, tak tam jděte. Jedna věc je zřejmá: chce-li nějaký stát vstoupit do NATO, splňuje-li potřebné předpoklady, má-li na tom zájem samotná Aliance a není-li to namířeno proti třetím zemím, pak prosím, v tomto případě není námitek.

A není to ryze teoretická konstrukce? Může takový stát existovat?

Ne, to není teorie. Když jsem mluvil s Madeleine Albrightovou, říkal jsem jí: tady je červená čára, nepřekračujte ji. Není dobré přijímat do NATO bývalé sovětské republiky. Vyvolá to u nás negativní ohlas.

Pobaltí bylo výjimkou?

Tehdy nebylo výjimkou ani Pobaltí. Tehdy. Odpovídala: chápeš, že písemně se k tomu nemůžeme zavázat, ale není to aktuální záležitost.

V kterém roce to bylo?

V letech 1996–7. A pokud jde o Zakládající akt, v té době jsme již pochopili, že NATO se bude rozšiřovat, a chtěli jsme minimalizovat negativní vojenské dopady. Dosáhli

jsme závazku nerozmisťovat na území nových členských zemí Aliance jaderné zbraně, nebudovat tam sklady zbraní, nepřemisťovat z území starých členských zemí na území nových členů značné množství ozbrojených sil. Madeleine, se kterou jsme ve velmi dobrých, můžu říci dokonce v přátelských vztazích, na to řekla: Poslyš, a co manévry? Odpověděl jsem, že manévry jsou dočasné, nám že jde o trvalou dislokaci. Nakonec toto všechno v dokumentu bylo a všichni vedoucí představitelé zemí NATO včetně Clintona to podepsali. A dnes? Jen se podívejte: v Rumunsku a v Bulharsku se rozmisťuje po 5000 vojáků. Pět tisíc, to snad není značné množství?

Měli jste tehdy dohodnuté nějaké limity?

Neměli. To možná byla slabina. Co ale znamená značné množství ozbrojených sil? My máme v Podněstří na 2000 vojáků. Stále jsme vyzýváni, abychom je odtud stáhli. Dva tisíce je tedy značné množství, a pět tisíc není? Když mluvíte o tlaku ruského medvěda, je to často nespravedlivé, protože lidé prostě nejsou dostatečně informováni.

Nová smlouva START je – zdá se – zcela hotova. Do jaké míry ovlivní ruské strategické úvahy nový americký projekt na raketovou obranu v Evropě?

Mluvíte-li o protiraketové obraně na území Rumunska, nevidím v tomto případě zásadní rozdíl mezi Českem, Polskem a Rumunskem. Je to relativně nedaleko našich hranic. Původní stanovisko amerických expertů bylo, že má-li tato obrana čelit iránským raketám, pak je její místo někde na Blízkém východě, nakonec v Turecku, které je členem NATO. Proč ale v blízkosti našich hranic? Obama a jeho poradci udělali dobře, když odmítli tento výplod chorého mozku rozmístit prvky protiraketové obrany v Česku a v Polsku. Všichni naši vojenští specialisté byli toho názoru, že by tento systém byl namířen proti nám. Zanedlouho podepíšeme novou smlouvu START. Já si myslím, že se to dokonce pravděpodobně odehraje v Praze...

Tahle zpráva se objevila už několikrát, ale nikdy nebyla potvrzena.

V každém případě Praha je jako místo podpisu této smlouvy jednou z variant. Doufám, že smlouva bude podepsána, protože už bylo dosaženo kompromisních dohod ve všech základních parametrech. Je však třeba velmi zřetelně počítat s tím – nemluvíme nyní o této konkrétní smlouvě, ale obecně – že útočné strategické zbraně jsou těsně propojeny s vývojem protiraketové obrany. Čím větší je její podíl na jedné straně, tím víc bude protistrana pracovat na tom, aby ji překonala. K čemu je to dobré? Navrhli jsme společnou protiraketovou obranu, běží jednání. Rusko však nechce a ani nepřipustí, aby jeho účast na tomto projektu nebyla faktická, nýbrž pouze teoretická nebo reklamní. Já si ale myslím, že se takový projekt nakonec uskuteční. Co vlastně znamená Obamův nástup? Proč mu Evropa dala takřikajíc na úvěr Nobelovu cenu za mír? Tady se neobejdeme bez porovnání. On samozřejmě není Bush jr.

Což je patrné na první pohled.

Proto si Evropa s úlevou oddychla a honem si pospíšila s cenou za mír. Úlevu jsme do jisté míry pocítili i my, i když si myslím, že bychom měli být žáky Ronalda Reagana, který říkal: důvěřuj, ale prověřuj. Obama se ale od svého předchůdce skutečně značně liší. Domnívám se, že s jeho nástupem skončila doktrína unilateralismu. Obama bezesporu bojuje o lídrovství USA ve světě, ale zároveň chápe, že lídrovství a hegemonismus jsou různé věci. Chtěl bych doufat, že se tento dojem potvrdí. Na druhou stranu – Obama chápe, že v současnosti není možné

vyřešit žádný mezinárodní problém pouze vlastními silami. Ani když jde o mocné USA. Názornými příklady jsou Irák a Afghánistán. Obamův nástup otevřel také pro Rusko nové možnosti a Rusko se bude snažit tuto šanci využít a převést vztahy s USA na normální úroveň.

V předvečer našeho rozhovoru zveřejnily české informační servery zprávu o nové vojenské doktríně Ruska. Největší pozornost upoutal fakt, že se v ní počítá s jaderným útokem ze strany Ruska, i kdyby země byla napadena jen konvenčními zbraněmi, ale hrozil by zánik její existence. Kdo podobný útok na vaši zemi chystá? Podívejte, v dohledné době nevěřím v možnost globálního konfliktu Ruska a Spojených států. Zároveň ale, když vezmeme v úvahu již vzpomínané události v Gruzii... Jen si zkuste představit, co by se mohlo stát, kdyby zdravý rozum nezmátl, ale naopak by do tohoto konfliktu bylo vtaženo celé NATO? Byla by to situace ohrožující Rusko. Nemyslím si, že by Rusko bylo jedinou zemí ve světě s takovou vojenskou doktrínou. Mnohé jaderné mocnosti mají za to, že jaderné zbraně mohou být použity v kritické situaci, půjde-li o samu existenci jejich země.

Čas od času v ruském mediálním prostoru zazní názor, že lepší by bylo otočit se zády k Evropě a přeorientovat se na Asii. Jak na to pohlížíte?

Jsem pro diverzifikaci naší zahraniční politiky. Uvedu vám její hlavní směry, aniž je seřadím podle důležitosti: Evropa, USA, Čína, Indie, země SNS. Ovšemže je možné, ba nutné navazovat vztahy i s malými zeměmi, jsou-li tyto vztahy pro Rusko ekonomicky a politicky užitečné. Ale zmíněných pět pilířů musí tvořit základ.

Jiné ožehavé téma – Teherán a jeho jaderný program.

Podle našich údajů v Íránu nebylo přijato politické rozhodnutí o vývoji vlastních jaderných zbraní. Ještě když jsem řídil ruskou rozvědku, měli jsme informaci, že k tomuto rozhodnutí nedošlo, a stav je stále stejný. Zdá se mi ale, že Írán chce dospět k technické schopnosti takovou zbraň vyvinout ve chvíli, kdy to podle něj bude žádat mezinárodní situace. Anebo to použít jako nátlakový prostředek.

Izraelská vláda ignoruje výzvy prezidenta Obamy k nerozšiřování židovských osad na okupovaných územích. Je v takovéto situaci podle vás vůbec možné oživit mírový proces, a pokud ano, jak?

Myslím si, že kvarteto mocností by mělo dospět k zásadnímu kompromisnímu stanovisku, které ani nemusí obsahovat všechny detaily, a vnutit tento kompromis stranám konfliktu. Uvedu příklad: území palestinského státu, s vědomím možné rektifikace současných hranic, musí být takové, jaké bylo při okupaci v roce 1967. Něco podobného by mohlo být dohodnuto i v otázce uprchlíků. Tyto podmínky by mělo kvarteto položit na stůl a říci: tady to máte a řiďte se tím. Nechcete? Pak se k vám otočíme zády.

* Takže – teď už zbývá jen vyladit noty uvnitř kvarteta...

Záleží především na USA. Když přišel do Bílého domu Obama, udělal několik povzbudivých prohlášení. Že je nutný vznik palestinského státu a že je nutné zastavit rozšiřování izraelských osad na okupovaných územích.

To se ale k lepšímu nepohnulo.

Přesto je Obama prvním americkým prezidentem, který se vyjádřil takto rozhodně. Mluvil jsem s jedním velmi chytrým americkým politologem, který mi řekl, že kdyby

Obama k těmto slovům dodal, že pokud Izrael tento požadavek nesplní, nebudou ho USA podporovat v Radě bezpečnosti, pak by se v této otázce pokročilo. Neudělal to. A nyní už se musí více zabývat vnitřními záležitostmi USA, dostal se pochopitelně pod tlak a Spojené státy, byť neztratily chuť řešit tuto věc politicky, začaly váhat.

Jak řadoví Rusové vnímají zahraniční politiku zemí střední Evropy, konkrétně České republiky, v jejich nových mezinárodních vazbách?

V Evropě je bohužel rozšířen mylný názor, že Rusko je proti vstupu států tohoto regionu do EU. Nyní již chápeme mnohem lépe než dřív, že integrace do evropských struktur je pro tyto země zcela normální proces. Jsme ale proti tomu, aby tato integrace probíhala na úkor Ruska.

Co máte na mysli?

Uvedu příklad Finska. Když se stalo členem EU, utrpěli jsme značnou obchodní újmu, až pak se to napravilo, a dokonce obchodní bilance začala být lepší než dříve. S Českem nemáme žádné problémy kvůli jeho členství v Unii. Když ale šlo o plány umístit na vašem území americký radar, byl to zdroj napětí. Pokud jde o vnitřní politiku České republiky, je v našem zájmu, aby země byla stabilní.

Otázka na závěr. Před časem se v Česku psalo, že pravicový ministr vnitra si dal na zeď portrét Felixe Dzeržinského, zakladatele Čeky, bolševické tajné služby. Vy jste byl v 90. letech šéfem ruské rozvědky. Kdo vám visel na zdi?

Nikdo. Ani dneska mi v pracovně nevisí žádný portrét. Jenom obrazy.

Akademik Jevgenij Primakov (*1929) je významný ruský novinář, politik a diplomat. V 90. letech byl postupně ředitelem ruské rozvědky, ministrem zahraničí a premiérem Ruska. Patří k širšímu okruhu spolupracovníků Vladimira Putina. V současné době je předsedou ruské Obchodně-průmyslové komory.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY	12
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	20
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	30
ČEŠTÍ ZÁSTUPCI V EVROPSKÝCH INSTITUCÍCH	63
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	67

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor Ing. Jan Veselý